PROTOKÓŁ Z PRZEBIEGU

XIV POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO
PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

20-21 CZERWCA 2017 r., Sandomierz

W posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (KM PO WER) wzięło udział 68 osób: 20 przedstawicieli strony rządowej, 11 przedstawicieli strony samorządowej, 13 przedstawicieli partnerów społecznych, 3 przedstawicieli Komisji Europejskiej (KE) oraz 21 obserwatorów. Do głosowania uprawnionych było 40 osób (lista osób biorących udział w posiedzeniu KM PO WER stanowi załącznik nr 1 do protokołu).

Obradom przewodniczył **pan Paweł Chorąży** – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju (MR). Komisję Europejską reprezentowali: **pani Wallis Goelen**, **pani Krystyna Marek oraz pani Joanna Charytonowicz** z Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego.

I dzień posiedzenia – wtorek, 20 czerwca 2017 r.

Pan Paweł Chorąży (Podsekretarz Stanu, MR) powitał zgromadzonych i przedstawił porządek obrad, który następnie został przyjęty przez uczestników spotkania (przyjęty porządek obrad stanowi załącznik nr 2 do protokołu).

Pan Andrzej Bętkowski (Wicewojewoda Województwa Świętokrzyskiego) przywitał zgromadzonych. Następnie wskazał, że posiedzenie KM PO WER odbywa się w niezwykłym mieście, jakim jest Sandomierz - miejsce historyczne, królewskie, z ogromną liczbą zabytków i wielowiekową tradycją. Poinformował, że z ciekawością wysłucha informacji o sprawozdaniu z realizacji PO WER, w szczególności z uwagi na fakt, że Program ten odgrywa znaczącą funkcję w rozwoju i stymulacji gospodarki w regionie.

Pan Grzegorz Orawiec (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego) przywitał wszystkich w imieniu pana Adama Jarubasa, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, całego zarządu województwa i samorządu ziemi świętokrzyskiej. Podziękował za wybór Sandomierza, jako miasta gospodarza posiedzenia Komitetu. Wspomniał, że jest to miasto, w którym od zawsze liczył się kapitał ludzki. Podkreślił, że mimo że było ono zawsze pozbawione przemysłu i ciężkiej produkcji, to przede wszystkim było miastem tradycji, nauki i dziedzictwa kulturowego. Zaznaczył, że Sandomierz jest miastem pogranicza oraz miejscem styku wielu kultur i religii, rozwijającym się kulturowo i turystycznie. Jednocześnie wskazał, że miasto zmaga się z wieloma wyzwaniami, m.in.: przynależnością do miast średniej wielkości, depopulacją i migracją ludzi młodych. Zauważył, że wybór Sandomierza na miejsce posiedzenia Komitetu jest niezwykle trafny, ważny i potrzebny. Zasygnalizował, że włodarze regionu robią wszystko, aby w jak najlepszy sposób wykorzystywać szanse i możliwości, jakie stwarzają środki unijne, w tym Europejski Fundusz Społeczny (EFS). Poinformował, że Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym (IZ RPO) stara się w pełni wykorzystywać środki dostępne w ramach dwufunduszowego RPO oraz zapewnił, że IZ RPO dopełni wszelkich starań, aby szansa, jaką otrzymał region w związku z poprowadzeniem w formule pilotażu projektu innowacyjnego w ramach PO WER, została w sposób maksymalny wykorzystana.

Pan Paweł Chorąży krótko omówił kwestie organizacyjne. Następnie, nawiązując do sprawozdania z realizacji Programu za 2016 r. przypomniał, że zgodnie z treścią rozporządzenia ogólnego

nr 1303/2013[1], opracowanie i przyjęcie sprawozdania rocznego z wdrażania Programu do końca czerwca danego roku należy do jednego z głównych obowiązków Instytucji Zarządzającej. Podkreślił, że zatwierdzone sprawozdanie roczne przekazywane jest do Komisji Europejskiej oraz stanowi jeden z punktów dyskusji podczas spotkania rocznego.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) w imieniu przedstawicieli KE obecnych na spotkaniu, podziękowała za zaproszenie do Sandomierza, zaznaczając, że jest pod wrażeniem tego miasta. Następnie poinformowała o kilku istotnych kwestiach, które aktualnie poruszane są na forum unijnym, zarówno na wysokim, jak i niższym szczeblu. Po pierwsze, wspomniała o opublikowanym przez KE wiosną 2017 r. dokumencie pn. *Biała księga o przyszłości Europy*, będącym dokumentem strategicznym o przyszłości Unii Europejskiej. W *Białej księdze* określono najważniejsze wyzwania i szanse dla Europy na nadchodzące lata. Dokument zawiera 5 scenariuszy określających, w jakim kierunku Unia może ewoluować do 2025 r. zależnie od aktualnie podjętych decyzji. Podkreśliła, że w obecnej chwili najważniejszą kwestią pozostaje wnikliwa analiza ww. scenariuszy. Zasygnalizowała, że w sposób szczególny należy skoncentrować się na potencjalnym wpływie poszczególnych scenariuszy na przyszłość struktur europejskich oraz polityk, które są z nimi związane. Poinformowała również o szeregu innych ważnych spotkań, dyskusji oraz tworzonych w KE opracowań, analiz i dokumentów, które towarzyszą publikacji ww. *Białej księgi*. Jednym z takich opracowań jest tzw. *Dokument dotyczący społecznego wymiaru Europy*, który stanowi wkład Komisji Europejskiej w dyskusję nad przyszłością wspólnoty gospodarczej w aspekcie socjalnym. Ponadto, w dniach 26-28 czerwca br. opublikowany ma zostać dokument dotyczący przyszłości budżetu unijnego. Kontynuując swoją wypowiedź wspomniała o kolejnej istotnej publikacji, tj. *Europejskim filarze praw socjalnych.* Dokument zawiera m.in. potwierdzenie praw aktualnie obowiązujących w UE oraz w międzynarodowym porządku prawnym, jak również ich uaktualnienie w oparciu o nowe realia. Zasygnalizowała, że zasady i prawa przewidziane w ramach ww. filaru będą miały znaczący wpływ na dalszy kształt Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Na zakończenie pani Goelen zadeklarowała chęć przedstawienia na wrześniowym posiedzeniu prezentacji konsumującej wszystkie ww. kwestie, w szczególności związane z filarem praw socjalnych. Poinformowała, że analogiczne informacje będą przekazywane również na posiedzeniach KM RPO.

Pan Paweł Chorąży stwierdził, że prezentacja jest bardzo dobrym pomysłem, gdyż umożliwi usystematyzowanie przekazywanych informacji. Potwierdził, że w obecnej chwili na poziomie unijnym podejmowane są kolejne działania w zakresie przyszłości i dalszego kształtu UE, a dokument w postaci *Białej księgi* jest tego najlepszym przykładem. Poinformował, że pod koniec czerwca br. odbędzie się kolejne Forum Kohezyjne, które również stanowi wyznacznik prac nad perspektywą finansową po 2020 roku. Przypomniał, że niedawno odbyło się również spotkanie podsumowujące polską prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej w zakresie polityki spójności z udziałem m.in. pana Günthera Oettingera – Europejskiego Komisarza ds. Budżetu i Programowania Finansowego, który zaprezentował wstępne założenia do budżetu UE po 2020 r. Podkreślił, że kolejne informacje dotyczące przyszłego budżetu UE pojawią się jesienią. Tym samym zachęcił, aby uczestnicy posiedzenia (po wakacjach) włączyli się w bardziej zaawansowaną dyskusję w tym zakresie.

Odnosząc się do wypowiedzi przedmówcy, **pani Wallis Goelen** zwróciła uwagę na nowe podejście, zaprezentowane przez Komisarza Oettingera, w zakresie definicji koncepcji europejskiej wartości dodanej inwestycji realizowanych z udziałem środków UE po 2020 r.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Następnie **pani Joanna Charytonowicz** (Komisja Europejska) odniosła się do kwestii procedury obiegowej dotyczącej przyjęcia 3 fiszek (ścieżki I-III) w zakresie zintegrowanych programów uczelni (uchwała KM PO WER nr 132 z dnia 24.05.2017 r.). Wskazała, że mimo że część uwag i sugestii początkowo zaakceptowano, to nie zostały one uwzględnione w ostatecznej wersji załącznika do uchwały. W związku z powyższym zgłosiła uwagę, że zamiast stosowania procedury obiegowej bardziej zasadne byłoby umówienie materiału podczas któregoś z posiedzeń Komitetu odbywających się w międzyczasie (w maju, czy też na obecnym). Wobec tego zwróciła uwagę, że procedura obiegowa powinna mieć charakter incydentalny i należy jej unikać zwłaszcza biorąc pod uwagę aktualną częstotliwość posiedzeń KM PO WER.

Pan Paweł Chorąży poinformował, że dyskusja w zakresie założeń przedmiotowego konkursu odbyła się co najmniej trzykrotnie, a jej efektem było podjęcie ostatecznej decyzji w trybie głosowania obiegowego. Podkreślił, że regulamin KM PO WER nie przewiduje procedury reasumpcji przyjętych uchwał. Jednocześnie wskazał, że jest świadomy tego, że nie wszystkie uwagi KE można było przyjąć. Zwrócił uwagę, że wszelkie spostrzeżenia i obiekcje Komisji były znane wszystkim głosującym. Tym samym decyzja została podjęta świadomie, a wynik głosowania jest wynikiem jednoznacznym. Podkreślił przy tym, że w trakcie procedury głosowania nie padły ze strony członków Komitetu żadne głosy sprzeciwu.

1. Sprawozdanie z realizacji PO WER w 2016 r. oraz aktualny stan wdrażania Programu

Pan Łukasz Mikulec (DZF, MR) omówił sprawozdanie z realizacji PO WER w 2016 r. oraz aktualny stan wdrażania Programu (prezentacja stanowi załącznik nr 3 do protokołu).

Uzupełniając wypowiedź przedmówcy w zakresie osiągniętego wysokiego poziomu wykorzystania alokacji w ramach EFS, **pan Paweł Chorąży** (Podsekretarz Stanu, MR) wyjaśnił, że Inicjatywa dla Młodych (*Youth Employment Initiative* - YEI) jest realizowana wyłącznie w ramach programu krajowego, natomiast wykorzystanie całkowitej alokacji EFS na poziomie ok. 4% jest zaniżone, gdyż uwzględniono w nim średnią dla PO WER oraz programów regionalnych. Podkreślił, że jest to w dalszym ciągu wartość powyżej średniej unijnej (3,3%), mimo że nie jest to poziom w pełni satysfakcjonujący. Nawiązując do wyników sprawozdania wskazał, że celem IZ było pokazanie w prezentacji tego, co działo się w poszczególnych aspektach Programu w 2016 r., ze szczególnym uwzględnieniem celów pośrednich, które są w największym stopniu zagrożone niewykonaniem na koniec 2018 r. Podkreślił, że dla obszarów najbardziej zagrożonych jest to ostatni moment na nadrobienie opóźnień w zakresie kontraktacji i procesu realizacji wskaźników objętych tzw. ramami wykonania. Odnosząc się do wysokiego poziomu kontraktacji w ramach Osi Priorytetowej I *Osoby młode na rynku pracy* podkreślił, że takie założenia wynikały m.in. z tego, że Inicjatywa dla Młodych zakończy się w 2018 r. i przyszły rok jest ostatnim w zakresie realizacji wsparcia w ramach tej części budżetu. Poinformował, że w drugiej połowie okresu programowania inicjatywa na rzecz zatrudniania ludzi młodych będzie prawdopodobnie kontynuowana, niemniej z uwagi na obowiązujące kryterium dostępu (stopa bezrobocia młodzieży w regionie >25%) należałoby się liczyć z ograniczeniem udziału polskich regionów w tej formie wsparcia z 10 do 3 (podkarpackiego, lubuskiego i świętokrzyskiego). Tym samym wysokość dostępnej alokacji na tę formę wsparcia ulegnie znacznemu obniżeniu i będzie wynosić ok. 2 mld euro. Odnosząc się do pozostałych rezultatów osiągniętych w ramach poszczególnych osi priorytetowych zauważył, że najwięcej do zrobienia w kontekście ram wykonania pozostaje w osiach II i III. Niezagrożone wydają się z kolei wskaźniki osi IV i V. Podkreślił przy tym, że sprawozdanie zawiera dane liczbowe ze stanem na koniec 2016 r., zatem sytuacja w pierwszej połowie bieżącego roku mogła ulec poprawie. Następnie przypomniał, iż zgodnie z celami, które zostały wyznaczone przed programami operacyjnymi do końca 2017 r., w ramach PO WER zaplanowano kontraktację na poziomie 55% dostępnej alokacji. Wskazał, że cel dotyczący poziomu certyfikacji zaplanowany do 30 czerwca br. zostanie osiągnięty w 98-100%, natomiast cel certyfikacji na koniec 2017 roku jest celem bardzo ambitnym, ale możliwym do osiągnięcia w drugiej połowie roku. Następnie poinformował, że w treści uchwały zatwierdzającej sprawozdanie znajdzie się standardowa adnotacja, że może ono ulec zmianie ze względu na dalsze uwagi KE.

Odnosząc się do treści sprawozdania w części dotyczącej osi I PO WER, **pani Elżbieta Wielg** (NSZZ „Solidarność”) zapytała o dokładną liczbę osób młodych, które podniosły swoje kompetencje dzięki EFS. Następnie poprosiła o wskazanie terminu, w którym mają się pojawić wyniki badania ewaluacyjnego dotyczącego przyczyn niskiego poziomu wdrażania w ramach osi III PO WER. Jednocześnie zapytała, czy rekomendacje i zalecenia wynikające z ww. badania zostaną skonsumowane w odpowiednim czasie. Odnosząc się do kwestii braków kadrowych (jednej z głównych przyczyn opóźniających podpisywanie umów w ramach Działania 4.3) poprosiła o wskazanie, czy w celu uniknięcia dalszych opóźnień możliwe jest zatrudnienie większej liczby osób np. ze środków pomocy technicznej.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) zapytała o powody unieważnienia 16 naborów. Jednocześnie poprosiła o wskazanie czy można je w pewien sposób pogrupować, czy były zindywidualizowane. Odnosząc się do niskiego stopnia kontraktacji w 2016 r. w ramach osi III PO WER, zwróciła uwagę na problemy zgłaszane przez uczelnie (m.in. dość rozbudowane kryteria wyboru projektów). Wskazała, że złożone wymogi poszczególnych konkursów powodują problemy z oceną projektów, co w efekcie przekłada się na liczbę składanych protestów. Podkreśliła, że długość rozpatrywania protestów powoduje, że niektóre uczelnie zostają zablokowane, gdyż z jednej strony czekają na rozpatrzenie protestu, a z drugiej nie wiedzą, czy przystępować do kolejnego konkursu. W opinii pani Lelińskiej brak płynności w planowaniu działań może być jedną z istotnych przyczyn, dla których alokacja nie jest wykorzystywana w satysfakcjonujący sposób. Zaapelowała o analizę ww. kwestii, jak również przyspieszenie procedur odwoławczych lub ich realizację zgodnie z określonymi terminami. Odnosząc się do wskazanej długości funkcjonowania działalności gospodarczych wspartych w ramach *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych* poinformowała, że na podstawie zaprezentowanych danych trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy przeżywalność ww. działalności jest faktycznie wysoka. Zwróciła uwagę, że pierwsze 6 miesięcy działalności stanowi okres, w którym otrzymują one jeszcze prawdopodobnie wsparcie w ramach YEI. Przechodząc do tematu adaptacyjności wspomniała, że w prezentacji znalazła się informacja o 2 przedsiębiorstwach, które opracowały analizę potrzeb rozwojowych przy wsparciu partnerów społecznych, co stanowi 0,1% celu pośredniego. Zauważyła, że w treści sprawozdania brakuje wzmianki na ich temat. Na zakończenie zapytała o pomoc techniczną i konkurs dotacji na wsparcie zasady partnerstwa oraz procesu koordynacji we wdrażaniu Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce w latach 2014-2020. Poprosiła o wskazanie, jaka jest ogólna ocena realizowanych projektów i czy rzeczywiście osiągnęły one cele, które przed nimi postawiono, a także czy jest możliwość organizacji kolejnego konkursu w tym zakresie.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) pogratulowała dobrych rezultatów Programu osiągniętych w 2016 r. Jednocześnie potwierdziła status PO WER jako jednego z najbardziej zaawansowanych i dynamicznych Programów w Polsce. Zwróciła uwagę na znaczną dysproporcję w stopniu zaawansowania i wdrażania środków EFS pomiędzy programem krajowym, a komponentem regionalnym. Mając na względzie powyższe zasygnalizowała konieczność przeprowadzenia pogłębionej analizy w ww. zakresie. Następnie wyraziła uznanie dla Polski za realizację Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych. Podkreśliła, że jest to inicjatywa, która mimo początkowym trudności okazała się dużym sukcesem wśród krajów członkowskich. Odnosząc się do treści sprawozdania zwróciła uwagę, że podczas weryfikacji sprawozdania rocznego Komisja będzie koncentrowała się w głównej mierze na jakości i spójności przekazywanych informacji, danych ilościowych i jakości podejmowanych działań. Stwierdziła, że informacje jakościowe powinny przedstawiać jasny, klarowny obraz kluczowych kwestii wdrożeniowych, zgodnie z wymogami szablonu rocznego raportu wdrożeniowego, który został określony w SFC (System for Fund Management in the European Union). Kontynuując swoją wypowiedź wskazała, że Komisja odnotowała bardzo dobrą praktykę Instytucji Zarządzającej (IZ) w kwestii formułowania jednolitych rekomendacji dla kryteriów wyboru projektów w zakresie konkursów organizowanych przez Instytucje Pośredniczące (IP). Wyraziła aprobatę dla koncentracji IZ na jakości wsparcia udzielanego osobom młodym, w szczególności z grupy tzw. NEET

(z ang. *not in employment, education or training* - osoby nie pracujące, nie szkolące i nie uczące się). Podkreśliła również rolę współpracy z pracodawcami, gdyż jest ona konieczna w przypadku zatrudniania osób młodych. Wspomniała o roli szkoleń i kursów dopasowanych do aktualnych potrzeb i sytuacji na rynku pracy. W opinii pani Goelen dobrą praktyką, która spotkała się z uznaniem Komisji, są również cykliczne spotkania monitoringowe z IP, mające na celu nadzór nad prawidłowością i terminowością realizacji poszczególnych działań w Programie. Zdaniem Komisji powyższe jest niezwykle istotne, zwłaszcza w kontekście ram wykonania, zasady n+3 oraz właściwej realizacji *Planu działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów Umowy Partnerstwa 2014-2020*. Biorąc pod uwagę planowany poziom zaawansowania Programu na koniec 2017 r. wskazała, że Komisja z zadowoleniem odnotowała wniosek z analizy IZ o braku zagrożeń związanych z realizacją zasady n+3. Jednocześnie wyraziła zainteresowanie metodologią, którą posłużono się do oszacowania stopnia ww. ryzyka. Poinformowała, że Komisja również przeprowadziła własną analizę w tym zakresie. W opinii Pani Goelen, w związku z zastosowaniem różnych metodologii kalkulacji ryzyka, warto omówić wspólne podejście do tej kwestii podczas jednego ze spotkań roboczych. Następnie nawiązując do niskiego poziomu kontraktacji w niektórych osiach PO WER, ponownie podkreśliła potrzebę koncentracji w sprawozdaniu na identyfikacji czynników mających wpływ na zaistniały stan rzeczy oraz proponowanych środkach zaradczych. Zasygnalizowała, że w sposób szczególny dotyczy to osi III i V PO WER. Odnosząc się do osi III *Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju* zaznaczyła, że istnieje bardzo duże ryzyko nieosiągnięcia celów pośrednich na 2018 r. Cieszy natomiast fakt podjęcia przez IP działań mających na celu identyfikację powodów, dla których poziom kontraktacji jest na tak niskim poziomie. Następnie ponowiła pytanie pani Wielg w kontekście terminu udostępnienia wyników planowanego badania ewaluacyjnego dot. przyczyn niskiego poziomu kontraktacji w konkursach osi III. Podkreśliła potrzebę podjęcia niezwłocznej interwencji w tym zakresie. Jednocześnie zasygnalizowała, że przyspieszenie działań nie może odbyć się kosztem jakości i efektywności podejmowanych przedsięwzięć. Przechodząc do osi V wspomniała, że rezultaty wsparcia w ramach Działania 5.2 PO WER w zakresie szkoleń pracowników administracyjnych i zarządzających podmiotami leczniczymi są zadowalające i pokazują, że wsparcie jest bardzo dokładnie sprofilowane. Niemniej w nawiązaniu do konkluzji wynikających z badania ewaluacyjnego pn. *Ewaluacja wpływu EFS na osiągnięcie celów w zakresie dobrego rządzenia określonych w ramach PO WER* wskazała na potrzebę wzięcia ich pod uwagę w trakcie wdrażaniu Programu. Stwierdziła, że mając na względzie wyniki ww. badania, ocena wpływu EFS w obszarze *good governance* jest raczej rozczarowująca. Podkreśliła, że w większości przypadków pozytywne skutki działań realizowanych z EFS nie miały większego wpływu na zwiększanie wartości wskaźników. W związku z powyższym zapytała, w jaki sposób IZ zamierza zareagować na tego typu konkluzję. Ponadto, w odniesieniu do opóźnień w przedsięwzięciach realizowanych przez jednostki administracji podatkowej poprosiła o udzielenie bardziej szczegółowych informacji w tym zakresie. Jednocześnie zwróciła się z prośbą o informację na temat statusu rekomendacji związanych z wynikami ww. badania ewaluacyjnego w zakresie dobrego rządzenia.

Pan Paweł Chorąży odnosząc się do uwagi przedstawicielki NSZZ Solidarność dotyczącej możliwości ewentualnego wykorzystania pomocy technicznej w kontekście braków kadrowych wyjaśnił, że zgodnie z obowiązującą linią demarkacyjną, środki na obsługę kadrową we wszystkich instytucjach zaangażowanych we wdrażania funduszy UE 2014-2020, poza Wojewódzkimi Urzędami Pracy, są zapewnianie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (PO PT). Zaznaczył, że 2016 r. był pierwszym rokiem w perspektywie finansowej 2014-2020 w pełni pokrywanym limitami ze środków PO PT. Wskazał, że dopiero po 2017 r. zostaną przeprowadzone wstępne analizy w kontekście efektywności finansowania etatów i rozpoczną się pierwsze dyskusje nad ewentualną zmianą w zakresie limitów etatów ze środków PT. Podkreślił, że na dzień dzisiejszy sytuacja w tej kwestii pozostaje niezmienna, tj. limit etatów pozostaje na tym samym poziomie. Zaznaczył, że środki na etaty z PO PT były liczone do połowy 2021 r. Powyższe oznacza, że każde zwiększenie limitu określonego w PT będzie skutkowało skróceniem okresu realizacji finansowania PT w tej perspektywie. Podkreślił, że kwestia finansowania etatów była jedną z głównych dyskusji z Komisją Europejską podczas

negocjacji całej perspektywy 2014-2020. W związku z powyższym na tę chwilę IZ nie przewiduje zasadniczych zmian w zakresie limitów etatów w poszczególnych instytucjach. Ponadto stwierdził, że z dotychczasowych doświadczeń wynika, że na początku realizacji programów wszystkie instytucje są zainteresowane pozyskaniem jak największej puli środków, natomiast po koniec wdrażania okazuje się, że jest problem z ich pełnym wykorzystaniem. Potwierdził, że ewentualne zmiany w zakresie ww. limitów w poszczególnych instytucjach mogą zostać wprowadzone po 2017 r., a więc w momencie opracowania wyników planowanej analizy na podstawie rzeczywistego wykorzystania i efektywności w tym zakresie. Odnosząc się do kwestii metodologii szacowania ryzyka wykonania celów określonych zasadą n+3 potwierdził, że istnieją różne metody wyliczeń. Podstawowa rozbieżność pojawia się w kontekście nowego systemu rozliczeń płatności z KE. Komisja zwraca środki w wysokości 90% środków certyfikowanych, a nie 100% tak, jak to było dotychczas. Pozostałe 10% jest zatrzymywane w związku z procesem zamykania Programu na koniec roku. W związku z powyższym, podstawowym dylematem pozostaje określenie podstawy do wyliczenia n+3, czy będą to środki, które IZ przedkłada KE we wnioskach o płatność w wysokości 100%, czy też środki w wysokości 90% poniesionych wydatków, które KE zwraca w ramach certyfikacji. Zauważył, że niezależnie od tego, która metodyka wyliczania zostanie wybrana, w przypadku PO WER nie będzie to miało znaczenia z uwagi na stan realizacji Programu, który do końca bieżącego roku osiągnie poziom określony na rok 2018. Wskazał, że problem może pojawić się w przypadku niektórych RPO, gdzie stan zaawansowania pozostaje na niesatysfakcjonującym poziomie. Nawiązując do poziomu wykonania w ramach osi III PO WER poinformował, że głównym problemem jest tu brak zainteresowania ze strony potencjalnych instytucji. Zaznaczył, że z rozmów, które odbywa na różnym szczeblu wynika, że wiele instytucji, które chciałyby skorzystać ze wsparcia oferowanego w ramach osi III świadomie rezygnuje z aplikowania m.in. z uwagi na liczbę kryteriów do spełnienia, dość trudne warunki i ryzyka związane z zasadą proporcjonalności oraz wysokość potencjalnych kar. Powyższe ma przełożenie na poziom ryzyka po stronie beneficjenta, które jest niewspółmiernie wyższe w stosunku do ryzyka po stronie instytucji. Zaznaczył, że ww. kwestia powinna być poddana gruntownej analizie i wielostronnej dyskusji.

Odnosząc się do kwestii braków kadrowych w zakresie współpracy ponadnarodowej w osi IV PO WER, **pan Piotr Krasuski** (DZF MR) przypomniał, że jest to stan na koniec 2016 r. Poinformował, że w grudniu 2016 r. Ministerstwo Rozwoju wspólnie z Centrum Projektów Europejskich (CPE) opracowało plan naprawczy obejmujący swoim zakresem racjonalizację procesów, zasobów, jak również wsparcie kadrowe w postaci stałych stażystów IZ, którzy również zasilają liczbowo stan etatowy w CPE. Zgodnie z aktualnym stanem wdrażania osi IV PO WER oraz kontraktacją na poziomie ponad 30% alokacji można stwierdzić, że plan naprawczy działa i spełnia oczekiwania. Dodatkowo, w roku 2017 zaplanowano szereg działań, w tym duży konkurs w drugiej połowie roku, w związku z czym wskaźniki wykonania ulegną dalszej poprawie. Odnosząc się do planowanego badania ewaluacyjnego w osi III PO WER poinformował, że badanie będzie realizowane w dwóch etapach. Pierwszy etap obejmie realizację ogólnego badania, które prowadzi IZ w zakresie analizy i oceny kryteriów wyboru projektów zastosowanych w ponad 50 projektach konkursowych oraz kryteriów ogólnych, horyzontalnych, stosowanych we wszystkich postępowaniach. Wyniki tego badania będą znane w połowie lipca br., co oznacza, że możliwe będzie wskazanie, na ile kryteria ogólne, sposób oceny, czy przyjęta metodyka stanowią barierę w dostępie do środków. Z kolei w drugiej połowie 2017 r. IP przeprowadzi drugie badanie, o charakterze pogłębionym, koncentrujące się na pozostałych aspektach m.in. zasadach wynikających z wytycznych horyzontalnych, czy wytycznych przedmiotowych mogących stanowić barierę dla potencjalnych beneficjentów. Reasumując, pod koniec 2017 roku znane będą wyniki dwóch etapów ewaluacji dotyczących przyczyn niskiego poziomu kontraktacji w osi III PO WER. Odnosząc się do pytania pani Wielg o całkowitą liczbę osób młodych, które podniosły swoje kompetencje dzięki EFS poinformował, że są to dwie odrębne wartości i w celu uzyskania liczby całkowitej należy je zsumować, tzn. liczbę osób, które podniosły swoje kompetencje w ramach Inicjatywy dla młodych (11 tysięcy osób) należy dodać do liczby osób, które podniosły swoje kompetencje w ramach EFS (6 tysięcy osób). Przechodząc do

pytania dotyczącego przyczyn odwoływania naborów w Programie wyjaśnił, że chodzi o unieważnianie naborów w związku z brakiem zgłoszeń, nie zaś o ich odwoływanie. Jako przykład podał konkurs Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na projekty dotyczące obsługi systemów antyplagiatowych. W nawiązaniu do kwestii trwałości działalności gospodarczych utworzonych w ramach YEI przyznał, że nazwa wskaźnika jest dość niefortunna, natomiast z danych MR wynika, że spośród osób, które prowadziły działalność na własny rachunek po 6 miesiącach od otrzymania dotacji, 82% kontynuowało jej prowadzenie również przez 18 miesięcy od jej założenia. Tym samym ujęty w sprawozdaniu wniosek dotyczący wysokiej przeżywalności utworzonych działalności gospodarczych pozostaje bez zmian. Kontynuując temat trwałości podkreślił, że w polskim systemie prawnym najważniejszy pozostaje 24 miesiąc działalności firmy, tj. moment gdy traci się wszystkie ulgi związane z ZUS. W opinii pana Krasuskiego dopiero wtedy można powiedzieć, że dana firma funkcjonuje na zasadach rynkowych. Analiza sytuacji uczestników projektów w PO WER przeprowadzona w ramach sprawozdania ma charakter panelowy, co oznacza, że obejmuje m. in. tych samych uczestników w kolejnych interwałach czasowych. W odniesieniu do uwagi dotyczącej braku w sprawozdaniu liczby opracowanych strategii rozwojowych w zakresie adaptacyjności potwierdził, że gdy limit znaków określony dla sprawozdania w SFC pozwoli, wówczas ta informacja zostanie uzupełniona. W opinii pana Krasuskiego istotniejsza wydaje się kwestia uzupełnienia przyczyn osiągnięcia ww. wskaźnika na tak niskim poziomie (2 strategie). Nawiązując do pytania w zakresie oceny dotyczącej konkursu dotacji na wsparcie zasady partnerstwa poinformował, że IZ nie wyciągnęła jeszcze ostatecznych wniosków w zakresie osiągniętych efektów, z uwagi na realizację projektów do końca czerwca br. Jednocześnie podkreślił, że z dotychczasowych wewnętrznych analiz Ministerstwa wynikają 2 niepokojące zjawiska. Po pierwsze zakres działań, który został przewidziany przez partnerstwa wielokrotnie się zmieniał i były to zmiany znaczące. Po drugie odnotowano relatywnie niskie wykorzystanie środków, jeżeli chodzi o rozliczenie grantów. Wskazał, że z uwagi na prognozowane w tym aspekcie duże oszczędności, prawdopodobnie doszło do przeszacowania założonych wartości lub w trakcie realizacji projektów wystąpiły inne okoliczności, którym należy się przyjrzeć. Nawiązując do sugestii Komisji dotyczących uzupełnienia sprawozdania o przyczyny niewystarczającego tempa realizacji niektórych obszarów problemowych zaznaczył, że powyższe zostanie uzupełnione pod warunkiem zmieszczenia się w limicie znaków określonym w szablonie dostępnym w SFC. Odnosząc się do wyników badania ewaluacyjnego *good governance* przedstawionego podczas posiedzenia KM w Łodzi wskazał, że etap badania został już zakończony, natomiast w chwili obecnej trwa jeszcze wdrażanie rekomendacji w poszczególnych instytucjach. Odpowiadając na pytanie o plany IZ w kontekście relatywnie niskiego przełożenia EFS na realizację wskaźników podkreślił, że mając na uwadze niską alokację na cel tematyczny 11, w ramach przeglądu śródokresowego zostaną wskazane wyłącznie te wskaźniki, na które interwencja EFS ma lub może mieć realny wpływ. Nawiązując do pytania pani Goelen dotyczącego opóźnień w zakresie działań dedykowanych administracji skarbowej w 2016 r. stwierdził, że głównych powodów opóźnień należy upatrywać w reformie różnych służb administracji skarbowej, celnej i utworzeniu z początkiem 2017 r. Krajowej Administracji Skarbowej (KAS). Powyższe działanie wygenerowało potrzebę dalszego wsparcia instytucjonalnego ww. instytucji, co zostało potwierdzone decyzją Komitetu Monitorującego o zmianie Programu, która aktualnie jest procedowana w procesie decyzyjnym Rady Ministrów. Tym samym, w chwili obecnej wszystko jest na dobrej drodze, aby Ministerstwo Finansów, sprawujące nadzór nad KAS, przejęło rolę administratora i realizatora działań w trybie planowanego projektu pozakonkursowego, będącego strategicznym przedsięwzięciem z uwagi na uszczelnianie przeglądu śródokresowego, również mocno akcentowanego w *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*.

Pani Elżbieta Wielg zapostulowała o zaprezentowanie, podczas najbliższego posiedzenia Grupy roboczej ds. efektywności PO WER, punktu dotyczącego efektów i oceny w zakresie konkursu dotacji na wsparcie zasady partnerstwa, z aktywnym udziałem beneficjentów aktualnie realizujących projekty. Podkreśliła, że byłaby to doskonała okazja do merytorycznej dyskusji nad ewentualnymi zmianami i formułą kolejnego konkursu.

Pan Paweł Chorąży potwierdził, że jest to bardzo dobry pomysł.

Pani Ewa Płodzień-Pałasz (Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej) zwróciła uwagę na trudności z realizacją projektów przez partnerów społecznych. Zauważyła, że z ponad 300 umów na projekty realizowane z udziałem partnerów społecznych i/ lub organizacji pozarządowych w osi II PO WER, ok. 100, czyli 1/3 pozostaje zawieszona. Wstrzymanie realizacji ww. projektów przez większość beneficjentów ma związek z wydawaniem przez izby skarbowe indywidulanych interpretacji w kwestii VAT.

Nawiązując do dyskusji w kontekście trudności identyfikowanych w poszczególnych obszarach wdrażania EFS, **pani Dorota Korczyńska** (Związek Województw RP) zapytała o planowany harmonogram zmian w Umowie Partnerstwa oraz zmiany w programach operacyjnych.

Ponownie nawiązując do badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny wpływu EFS w obszarze *good governance*, **pani Wallis Goelen** zaapelowała o niezwłoczne wzięcie pod uwagę jego wyników i sformułowanych zaleceń, które niedługo mogą stać się delikatną politycznie kwestią.

Pan Paweł Chorąży poinformował, że w chwili obecnej zmieniona Umowa Partnerstwa jest w konsultacjach Rady Ministrów. Głównym punktem spornym pozostaje warunek stawiany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które postuluje o zwiększenie o 3 mld euro środków na rozwój obszarów wiejskich. Wyraził nadzieję, że niedługo ww. kwestia sporna zostanie rozstrzygnięta i możliwe będzie formalne przekazanie dokumentu Komisji.

Pan Piotr Krasuski podkreślił gotowość zarówno ze strony Komisji, jak i Ministerstwa do podjęcia formalnych negocjacji w zakresie Programu, jak tyko zmieniona Umowa Partnerstwa zostanie przekazana KE. Wskazał, że ze wstępnych informacji wynika, że zatwierdzenie i formalne złożenie Umowy Partnerstwa ma się odbyć maksymalnie w ciągu 1-2 tygodni. Poinformował, że Program został przyjęty przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów i jest przedmiotem decyzji Stałego Komitetu Rady Ministrów. Zasygnalizował, że obecnie nie ma istotnych uwag ze strony pozostałych resortów, wobec czego zmieniony Program powinien w miarę sprawnie zostać przekazany do zatwierdzenia Radzie Ministrów. W kontekście trudności z interpretacją kwalifikowalności VAT poinformował, że ww. kwestia została w ubiegłym tygodniu rozstrzygnięta przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie. Potwierdził, iż sąd uchylił interpretację, która leżała u podstaw problemu z kwalifikowalnością VAT. W chwili obecnej IZ oczekuje na uzasadnienie wyroku, co pozwoli finalnie zamknąć tę kwestię i tym samym umożliwi dalszą realizację projektów w ramach wspomnianych przez przedstawicielkę Pracodawców RP zawieszonych umów w osi II PO WER.

Pan Paweł Chorąży zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój za rok 2016. W głosowaniu wzięło udział 38 osób, z czego 37 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, natomiast 1 osoba wstrzymała się od głosu. Tym samym uchwała została przyjęta.

2. Prezentacja wyników I etapu badania pn. Ewaluacja bieżąca projektów PO WER dotyczących tworzenia i prowadzenia Dziennych Domów Opieki Medycznej (DDOM)

Pani Barbara Leszczyńska (DANAE) omówiła wyniki ewaluacji w zakresie tworzenia i prowadzenia Dziennych Domów Opieki Medycznej (prezentacja stanowi załącznik nr 4 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) wyjaśnił skąd pomysł na zawarcie ww. punktu w agendzie posiedzenia. Wskazał, że Komisja wystosowała pismo zarówno do Ministerstwa Rozwoju, jak i Ministerstwa Zdrowia z prośbą o przekazanie i niezwłoczne upowszechnienie informacji w zakresie działań podejmowanych w ramach PO WER odnoszących się do szeroko pojętej deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych. Powyższa prośba odnosiła się zarówno do ewaluacji DDOM w zakresie osi V PO WER, jak również realizowanych w formule innowacji społecznych w osi IV PO WER projektów polegających na wypracowaniu nowych, kompleksowych modeli leczenia środowiskowego zaburzeń psychicznych. Stwierdził, że pismo Komisji stanowiło zaskoczenie dla obu instytucji, z uwagi na schemat postępowania w przypadku pilotażu obu ww. działań przed ich ostateczną autoryzacją.

W przypadku DDOM po przeprowadzonej ewaluacji i skonsumowaniu rekomendacji Ministerstwo Zdrowia powinno opracować finalny model DDOM, który następnie powinien zostać zatwierdzony przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia i rekomendowany do wdrażania w ramach RPO. Niemniej, pierwotnym założeniem i kluczową kwestią w obu ww. interwencjach pozostaje etap ewaluacji. W przypadku modeli innowacyjnych rozwiązań w zakresie deinstytucjonalizacji usług świadczonych na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi, zwrócił uwagę na wieloetapowość i wieloaspektowość tego wsparcia. Następnie wskazał, że najpierw przez kilka miesięcy opracowywano koncepcje i pewien model teoretyczny, natomiast w chwili obecnej rozstrzygany jest konkurs na realizację modelu dla podmiotów, które brały udział w jego opracowaniu. Podsumowując, podkreślił istotę i prawidłowość projektów pilotażowych, które w pierwszej kolejności powinny obejmować identyfikację, następnie fazę testowania (pilotażu), ewaluację oraz na koniec upowszechnienie konkretnych, sprawdzonych modeli. Zasygnalizował, że bardzo często cały proces w odniesieniu do tego typu projektów zajmuje kilka lat. Jednocześnie zadeklarował, że jeśli takie jest życzenie Komisji Europejskiej, to dotychczas opracowane modele w zakresie innowacji zostaną upowszechnione na stronie internetowej, z zastrzeżeniem, że nie zostały one zwalidowane w praktyce. Tym samym ich ewentualne stosowanie i wdrażanie będzie mogło się odbywać wyłącznie na własną odpowiedzialność i ryzyko. Analogiczna sytuacja będzie miała miejsce również w odniesieniu do DDOM, bowiem do czasu ich oficjalnego zatwierdzenia i rekomendowania przez Komitet Sterujący, modele stanowią wyłącznie rezultaty beneficjentów, których Ministerstwo Zdrowia nie powinno i nie może autoryzować. Następnie poinformował, że w chwili obecnej przygotowywana jest formalna odpowiedź w tym zakresie, która niebawem zostanie pisemnie przekazana KE. Odnosząc się do głównych wniosków z ewaluacji potwierdził, że zgodnie z brzmieniem rekomendacji nr 1 w najbliższym czasie, po modyfikacji i opracowaniu ostatecznej wersji standardu DDOM, planowane jest jego wpisanie do koszyka świadczeń gwarantowanych. Niemniej kompetencje w tym zakresie pozostają wyłącznie w gestii Ministerstwa Zdrowia.

Pani Elżbieta Wielg (NSZZ „Solidarność”) zapytała, czy wskazany termin wdrożenia rekomendacji wynikających z ww. badania (31 lipca br.) jest możliwy do zrealizowania.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że takie są ustalenia robocze pomiędzy Ministerstwem Rozwoju, a Ministerstwem Zdrowia.

Pan Krzysztof Górski (Ministerstwo Zdrowia) wskazał, że co do zasady Ministerstwo Zdrowia zgadza się z zaproponowanymi przez ewaluatora rekomendacjami. Potwierdził, że termin wdrożenia rekomendacji wydaje się być niezagrożony oraz zaznaczył, że w chwili obecnej MZ finalizuje prace w zakresie opracowania ostatecznej wersji standardu DDOM, celem jego upowszechnienia. Zaznaczył, że wprowadzane do standardu DDOM zmiany są korzystne nie tylko dla potencjalnych podmiotów realizujących wsparcie, beneficjentów projektów, ale przede wszystkim dla pacjentów DDOM. Wprowadzane modyfikacje zmierzają głównie w kierunku poprawy m.in. efektywności kosztowej, jak również jakości i skuteczności funkcjonowania DDOM.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) poinformowała, że pismo KE w zakresie niezwłocznego udostępnienia efektów prac w zakresie ww. projektów dotyczących aspektów deinstytucjonalizacji usług w osi IV i V PO WER było determinowane w głównej mierze prośbą i apelami IZ RPO. Zauważyła, że efekty ww. działań mogą mieć silne implikacje dla wsparcia w zakresie usług społecznych oferowanego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Kwestia deinstytucjonalizacji usług zarówno społecznych, jak i zdrowotnych w Polsce jest tematem stosunkowo nowym, wobec powyższego wokół tych kwestii mnoży się wiele pytań i niewiadomych. W opinii KE, w kontekście prawidłowego zaprojektowania wsparcia w powyższym zakresie w ramach RPO, istotną kwestią jest pełne zrozumienie, w jaki sposób dany model świadczenia usług ma wyglądać w praktyce. Zdaniem Komisji, blokowanie na tym etapie przez Ministerstwo Zdrowia i Komitet Sterujący dostępu do wykorzystywania modeli świadczenia usług zdrowotnych realizowanych w formule innowacyjnej może mieć poważne konsekwencje dla pełnej realizacji tych interwencji w RPO. Stoi ono również w sprzeczności z sytuacją zdrowotną i palącymi problemami

w tym zakresie w Polsce - problemem starzejącego się społeczeństwa i systematycznie zwiększające się zapotrzebowanie na tego typu opiekę medyczną. Wskazała, że z tego względu Komisja poważnie rozważa możliwość wykorzystywania przez IZ RPO (na własną odpowiedzialność władz regionalnych) dotychczas wypracowanych modeli. Przechodząc do badania ewaluacyjnego w zakresie DDOM, pozytywnie odniosła się do efektów i jakości usług oferowanych w ramach tych placówek. Mając na względzie powyższe poddała pod rozwagę modyfikacje i znaczne zmiany oryginalnego standardu DDOM proponowane w ewaluacji. Jednocześnie zwróciła uwagę na potrzebę szczegółowego uzasadnienia proponowanych zmian w standardzie DDOM. Następnie stwierdziła, że w jej opinii, mocno wątpliwa wydaje się rekomendacja w zakresie poszerzenia grupy docelowej poprzez rezygnację z wymagania hospitalizacji pacjenta w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Należy się zastanowić, czy pod tym kątem wszystkie potrzeby osób pozostających w szpitalach zostały zapewnione. Wskazała, że pytanie pozostaje aktualne również w kontekście planowanej reformy służby zdrowia i wejścia w życie ustawy o tzw. sieci szpitali. Kolejne zastrzeżenia KE dotyczyły planowanego skrócenia czasu pobytu pacjenta w DDOM ze 120 do maksymalnie 30 dni roboczych z ewentualną możliwością przedłużenia pobytu o kolejne 30 dni. W opinii Komisji, w tym kontekście należałoby zastosować pewną formę elastyczności poprzez dostosowanie liczby dni do stanu pacjenta i jego indywidualnych potrzeb zdrowotnych. Znaczące skrócenie pobytu pacjenta w DDOM i zastosowanie mocno ograniczonego monitoringu jego stanu zdrowia po wyjściu z DDOM wydaje się być działaniem mało efektywnym. Ponadto, może powodować trudności w dotarciu do pacjenta, w szczególności cierpiącego na chorobę Alzhaimera, Parkinsona czy demencję starczą. Podsumowując, zdaniem Komisji Europejskiej, proponowane w większości zmiany uwzględnione w rekomendacjach mogą prowadzić do ograniczenia zasięgu i dostępu do kompleksowej, konkretnej i zindywidualizowanej opieki. Niedopuszczalne są również działania, które pośrednio mogą przyczynić się do obniżenia poziomu jakości i skuteczności oferowanej w ramach DDOM opieki. W dalszej kolejności zastanawiająca jest propozycja obniżenia liczby godzin przebywania pacjenta w DDOM w kontekście osób najbliższych, które będą musiały przejąć opiekę nad taką osobą i zrezygnować ze swoich obowiązków. Wątpliwy wydaje się być również wniosek w postaci zmiany kryterium wiekowego stosowanego wobec przyjmowanych pacjentów – min. 50% powinny stanowić osoby w wieku 65 lat i więcej. Podkreśliła, że istotną kwestią pozostaje utrzymanie standardu tworzenia DDOM jako działania o charakterze ogólnopolskim oraz formy wsparcia uzupełniającej działania oferowane w ramach programu „Senior+". Podsumowując zaznaczyła, że proponowane w obecnej formie rekomendacje mogą prowadzić do rozmycia profilu DDOM, których głównym działaniem powinna być koncentracja na potrzebach osób wychodzących ze szpitala, którym nadal potrzebna jest intensywna opieka. Następnie zwróciła uwagę na użyty w prezentacji symbol dolara amerykańskiego, który nie powinien mieć miejsca w kontekście działań współfinansowanych ze środków unijnych.

Pan Krzysztof Górski poinformował, że zmiany proponowane w wyniku pierwszego etapu ewaluacji DDOM mają charakter doprecyzowujący i kosmetyczny. Wynikają one w głównej mierze z oceny satysfakcji i badania opinii zarówno pacjentów, jak i pracowników podmiotów leczniczych realizujących te projekty. Zaznaczył, że zgodnie z pierwotnym założeniem, maksymalny czas trwania pobytu w DDOM to 120 dni. Natomiast w wyniku tych pierwszych doświadczeń z realizacji projektów rzeczywistość pokazuje, że średni czas przebywania danej osoby w DDOM to 60 dni. Wskazał, że w opinii ekspertów, lekarzy geriatrów i opiekunów, 60 dni to jest moment, w którym dana osoba osiąga sprawność, która pozwala jej uniknąć ponownej hospitalizacji i powrócić do domu. W opinii pana Górskiego, wskazanych rekomendacji nie można postrzegać jako elementu redukcji jakości, czy ograniczania zasięgu wsparcia, gdyż mają one charakter wyłącznie aktualizacyjny oraz wynikają z dotychczasowego doświadczenia w realizacji projektów. W kontekście rekomendacji odnoszącej się do prowadzenia działań stymulujących pacjenta do samodzielnej pracy oraz monitorujących stan pacjentów po opuszczeniu DDOM, pan Górski podkreślił, że taka potrzeba wynika bezpośrednio od pacjentów i personelu medycznego. Podkreślił, że nałożenie na podmiot leczniczy obowiązku w postaci monitorowania pacjenta po zakończeniu procesu rehabilitacji i pobytu w DDOM jest wartością dodaną i stanowi rozwój tego modelu opieki, a nie jego ograniczanie. Na koniec przyznał, że

użycie symbolu dolara w aspektach finansowych prezentacji stanowi pewną niezręczność, na którą do tej pory nikt nie zwrócił uwagi.

Pani Barbara Leszczyńska odniosła się do kwestii współpracy podmiotów leczniczych z Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS). Zasygnalizowała, że w toku badania ewaluacyjnego jedną z głównych kwestii problematycznych była kwestia braku zrozumienia przez OPS ich roli w DDOM. Tym samym rekomendacja w zakresie wprowadzenia do projektu pielęgniarki środowiskowej, która sprawdzi warunki, w jakich funkcjonuje pacjent, czy konieczność współpracy z OPS w ramach realizacji DDOM w RPO wydaje się być niezbędna. W nawiązaniu do rekomendacji odnoszącej się do rezygnacji z wymagania hospitalizacji pacjenta w ciągu ostatnich 12 miesięcy na rzecz oceny ryzyka hospitalizowania w najbliższym czasie podkreśliła, że w toku realizacji badania okazało się, że jest bardzo wiele osób wymagających niezwłocznej hospitalizacji, które jednak w danym momencie nie mogą z niej skorzystać. Zatem wsparcie w ramach DDOM będzie działaniem z jednej strony wyprzedzającym i zapobiegającym hospitalizacji, a z drugiej zapewni kompleksową opiekę wówczas, gdy zajdzie taka potrzeba. Kontynuując swoją wypowiedź przyznała, że dolar faktycznie jest w prezentacji niefortunny, natomiast nie zwróciła na niego wcześniej uwagi ze względu na powszechnie przyjętą symbolikę dolara jako środka pieniężnego.

Pani Joanna Charytonowicz (Komisja Europejska) zwróciła uwagę, że w opinii KE, niewystarczające wydaje się skrócenie czasu pobytu pacjenta w DDOM i zastąpienie go półrocznym wsparciem stymulującym i monitorującym w postaci kontaktu telefonicznego i dwóch wizyt fizjoterapeuty. Wskazała, że należy dokonać głębszej analizy w kierunku indywidualnych przyczyn tak długiego pobytu pacjenta w DDOM.

Pani Wallis Goelen ponownie zwróciła uwagę, że zmiany proponowane przez ewaluatorów wydają się być zmianami znaczącymi, a nie kosmetycznymi, jak to określa Ministerstwo Zdrowia. Tym samym, w opinii Komisji, zasadnym byłoby pokuszenie się o szerszą dyskusję w tym zakresie, celem uzasadnienia wszystkich planowanych do wprowadzenia zmian. Następnie poinformowała o przyjęciu wyjaśnień w zakresie warunku „wejścia" pacjenta do projektu w przypadku braku hospitalizacji pod warunkiem, że beneficjent będzie w stanie wykazać i monitorować aspekt zapobiegania hospitalizacji. Odnosząc się do rekomendacji dotyczącej skrócenia czasu pobytu w DDOM wskazała, że kwestia ta powinna być uzależniona od indywidualnych potrzeb pacjentów.

Pan Krzysztof Górski zauważył, że rekomendacja nie dotyczy skrócenia czasu pobytu pacjenta w DDOM, a dostosowania go do faktycznej liczby dni, która wynika z danych pierwszego etapu ewaluacji. Podkreślił, że taki wniosek płynie również z informacji przekazywanych przez lekarzy, pielęgniarki, rehabilitantów, że okres 60 dni jest czasem optymalnym, kiedy dana osoba może być doprowadzona do pewnej funkcjonalności pozwalającej jej funkcjonować samodzielnie w środowisku domowym. Jednocześnie zasugerował, że jeżeli ww. kwestia w dalszym ciągu budzi kontrowersje, to Ministerstwo Zdrowia jest w stanie przychylić się do zachowania maksymalnego limitu pobytu w DDOM do 120 dni. Podsumowując ponownie podkreślił, że celem rekomendacji z ewaluacji nie jest obniżenie jakości i skuteczności funkcjonowania dziennych domów opieki medycznej. Zaznaczył, że MZ dąży do takiego angażowania personelu opieki zdrowotnej i infrastruktury poszczególnych podmiotów leczniczych, aby jak najwięcej osób skorzystało z tej formy wsparcia.

Odnosząc się do czasu pobytu pacjenta w DDOM, **pani Ewa Płodzień-Pałasz** (Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej) zwróciła uwagę, że porównuje się tutaj dwie wartości. Z jednej strony maksymalny czas pobytu wynikający ze standardu DDOM - 120 dni i średni czas pobytu pacjenta w DDOM wynikający z badania ewaluacyjnego - 60 dni. Zasugerowała weryfikację realnego maksymalnego czasu pobytu pacjenta w DDOM i na tej podstawie określenie adekwatnej rekomendacji w tym zakresie.

Pan Paweł Chorąży (Podsekretarz Stanu, MR) podkreślił potrzebę doprecyzowania przez Ministerstwo Zdrowia ww. kwestii i wyjaśnienia ich z Komisją Europejską. Następnie zaproponował przejście do procedury głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie przyjęcia rekomendacji

wynikających z badania ewaluacyjnego pn. Ewaluacja bieżąca projektów PO WER dotyczących tworzenia i prowadzenia Dziennych Domów Opieki medycznej (DDOM) z wyłączeniem rekomendacji nr 7 odnoszącej się do skrócenia czasu pobytu w DDOM. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, z czego 34 osoby opowiedziały się za przyjęciem uchwały, a 2 osoby za jej odrzuceniem. Tym samym uchwała została podjęta.

3. Prezentacja wyników metaanalizy badań ewaluacyjnych EFS

Pan Przemysław Herman (DZF, MR) zaprezentował wyniki metaanalizy badań ewaluacyjnych dotyczących wsparcia z EFS (prezentacja stanowi załącznik nr 5 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) zwrócił uwagę, że mimo że ewaluacja dotyczyła wsparcia w poszczególnych obszarach EFS, to niektóre wnioski ogólne i rekomendacje mają charakter znacznie wykraczający poza oddziaływanie programów operacyjnych. Wskazał, że wiele z tych rekomendacji dotyczy zmian systemowych m.in w obszarze edukacji i szkolnictwa wyższego. Charakter rekomendacji odzwierciedla faktyczny wpływ wdrażania EFS na polityki publiczne w Polsce. Podkreślił, że wiele rekomendacji udało się skonsumować poprzez modyfikacje treści Programu, zatwierdzonego podczas majowego posiedzenia KM PO WER. Jako przykład podał rozwiązania w obszarze rynku pracy i kwestię profilowania osób, które otrzymują III profil wsparcia w urzędach pracy. Ponadto, wspomniał o kwestii wzmocnienia procesu dydaktycznego, czyli wspierania kształcenia dydaktyków - zarówno w kontekście dydaktyki uczelnianej, jak i badań naukowych nad nauczaniem przedmiotu. Zasygnalizował, że w tym zakresie planowane są istotne zmiany mające na celu umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego, w tym szkolenia z umiejętności dydaktycznych kadry akademickiej. Kolejnym przykładem wprowadzonych zmian jest eliminowanie barier w dostępie do rynku pracy dla obcokrajowców. Na poziomie zapisów zmienionej Umowy Partnerstwa rozszerzono możliwości wsparcia z EFS dla osób migrujących, zarówno pracujących za granicą, które do Polski chciałyby wrócić, jak również osób niebędących obywatelami polskimi, które do Polski chciałyby przyjechać. Planowane są również zmiany w kwestii intensywnej promocji Bazy Usług Rozwojowych (BUR) oraz Podmiotowych Systemów Finansowania Usług Rozwojowych wśród przedsiębiorców. Nie są one bezpośrednio zawarte w zmienionym Programie, ale są działaniami aktualnie realizowanymi przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Zaznaczył, że wspomniane zmiany wynikają m. in. z faktu przyjęcia przez polski rząd *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* i nowych priorytetów o charakterze społeczno-ekonomicznym.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) nawiązała do kwestii doboru „łatwych" grup docelowych w projektach w ramach osi I PO WER. Zasygnalizowała, że ww. problem może pojawić się w innych obszarach wspieranych z EFS, z uwagi na coraz powszechniej stosowane w dokumentacji konkursowej zapisy dotyczące finansowania procesu rekrutacji z kosztów pośrednich. Podkreśliła, że wbrew pozorom są to bardzo często grupy trudne i należy dołożyć ogromnej staranności, aby osoby te w ogóle zachęcić do udziału w projekcie. W opinii pani Lelińskiej element rekrutacji odpowiednich grup uczestników jest niezwykle istotny, bowiem niewłaściwy dobór grupy powoduje, że na etapie realizacji projektu proponowane wsparcie nie odpowiada realnym potrzebom. Następnie zapostulowała o dokonanie zmiany polegającej na tym, żeby koszty rekrutacji były zadaniem rozliczanym w kosztach bezpośrednich projektu.

Pan Jarosław Komża (Związek Powiatów Polskich) nawiązując do wysłanego wszystkim członkom Komitetu maila ze szczegółowymi uwagami, w kontekście rekomendacji z ewaluacji oceny wpływu EFS w obszarze dobrego rządzenia, poprosił o szczegółowe odniesienie się poszczególnych instytucji do zgłoszonych uwag. Ponadto, zaapelował o przedstawienie zbiorczego raportu ze stanowiskami poszczególnych instytucji, który można byłoby przedstawić na kolejnym posiedzeniu Komitetu.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że raport zostanie sporządzony, jak tylko Ministerstwo Rozwoju (MR) będzie w posiadaniu stanowisk wszystkich adresatów rekomendacji. Odnosząc się do wypowiedzi pani Lelińskiej poinformował, że problem doboru tzw. łatwiejszych grup docelowych jest znany i zgłaszany również przez Instytucje Pośredniczące (IP). Stwierdził, że problem ten może dotyczyć

niemal każdej rekrutacji w projektach, z uwagi na ich specyfikę. Niemniej, Instytucja Zarządzająca (IZ) jest daleka od wyłączania kosztów rekrutacji z katalogu kosztów pośrednich we wszystkich projektach. Zauważył, że jedne nakłady są ponoszone w związku z rekrutacją wymagającą specjalnych proaktywnych i zachęcających działań, a inne w przypadku projektów obejmujących świadczenia usług publicznych, na które jest duży popyt np. usługi żłobkowe czy przedszkolne. Potwierdził, że przy okazji kolejnych zmian w wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków MR przyjrzy się kwestii wyłączania, w niektórych przypadkach, kosztów rekrutacji z katalogu kosztów pośrednich.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) wskazała, że Komisję w szczególności cieszy fakt, że do analiz zostały włączone diagnozy społeczno-gospodarcze Instytucji Zarządzających (IZ) RPO i PO WER. Podkreśliła, że wykorzystanie tych dokumentów jest niezwykle istotne z uwagi na powiązanie ich celów ze Strategią Europa 2020. Ponadto cieszy fakt pozytywnej, ogólnej oceny przedstawionej metaewaluacji, co dodatkowo motywuje do dalszej pracy i podjęcia większych wysiłków na rzecz poprawy i jeszcze lepszych efektów wdrażania EFS po 2020 roku. Podkreśliła, że wyniki badań ewaluacyjnych z włączeniem ww. diagnoz regionalnych przynoszą również praktyczne rozwiązania i metodyczne zalecenia. Znaczącym efektem takiego połączenia jest także identyfikacja obszarów wymagających poprawy. Zauważyła, że badanie metaewaluacyjne w postaci benchmarków stanowi dobry punkt wyjścia do dalszych pogłębionych analiz, których efekty mogłyby zostać wykorzystane przez decydentów zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Odnosząc się do najważniejszych wniosków z metaanalizy zwróciła uwagę na problem rekrutacji uczestników z tzw. trudnych grup docelowych. Zauważyła, że w toku roboczych ustaleń w kontekście Umowy Partnerstwa wprowadzono zmiany w postaci rozszerzenia grup docelowych, zwłaszcza w odniesieniu do celu tematycznego 8. Jednocześnie podkreśliła, że obecna dobra kondycja polskiego rynku pracy niejako determinuje potrzebę koncentracji na grupach docelowych o najtrudniejszym dostępie. Wnioski z metaanalizy potwierdziły, że duże wyzwanie stanowi zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnościami. Wskazała, że w Polsce aktywność zawodowa osób z niepełnosprawności pozostaje na poziomie ok. 20%, podczas gdy średnia unijna stanowi ok. 40%. Powyższe wnioski skłaniają do dalszej dyskusji w celu poprawy tej sytuacji. Następnie poprosiła o wyjaśnienie sformułowania z treści raportu odnoszącego się do zapewniania przy udziale EFS zapotrzebowania na specjalistów posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje. Stwierdziła, że powyższe w ogóle nie powinno być celem EFS, natomiast popyt musi wynikać, pochodzić z sytuacji gospodarczej i potrzeb rynku pracy. Przechodząc do obszaru edukacji zwróciła uwagę na rozbieżność pomiędzy wnioskami z metaewaluacji, a ogólną oceną obszaru edukacji wynikającą ze sprawozdania rocznego za 2016 r. Wskazała na pilną potrzebę dokonania analizy wpływu reformy systemu oświaty i poziomu kształcenia na skuteczność i wydajność interwencji EFS. W opinii pani Goelen podobne zastrzeżenia budzi kwestia szkolnictwa wyższego, gdzie w sprawozdaniu mowa o analizie ex-ante reformy, natomiast wnioski z przedmiotowego badania dotyczą oceny długofalowych skutków reformy w kontekście wdrażania SOR oraz wsparcia szkolnictwa wyższego ze środków EFS. Kontynuując zapytała, z jakiego powodu w tabeli rekomendacji sformułowano wyłącznie 7 punktów odnoszących się do najważniejszych zaleceń, mimo że w treści badania wskazuje się ich znacznie więcej. Zasugerowała, że wszystkie wartościowe wnioski i zalecenia powinny znaleźć odzwierciedlenie w podsumowaniu na końcu metaewaluacji, nawet jeżeli ich zakres będzie wychodził poza kompetencje wsparcia EFS. Podkreśliła, że podobnie jak w przypadku sprawozdania rocznego, największe wątpliwości Komisji Europejskiej budzą kwestie metaewaluacji odnoszące się do obszaru edukacji.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że wnioski z badania metaewaluacyjnego będą adresowane do adekwatnych instytucji. Odnosząc się do wątpliwości Komisji w obszarze edukacji potwierdził potrzebę pochylenia się nad kwestią wdrożenia sformułowanych w tym zakresie rekomendacji, zwłaszcza w odniesieniu do analizy wpływu reformy systemu oświaty na zaplanowaną interwencję EFS. Przechodząc do propozycji Komisji w zakresie koordynacji i uspójnienia wniosków i zaleceń płynących z opracowywanych regionalnych diagnoz społeczno-gospodarczych potwierdził gotowość i otwartość

MR do współpracy w tym zakresie. Podkreślił, że w pierwszej kolejności należy się upewnić, że dane pozyskiwane i agregowane w ramach tych opracowań będą porównywalne, tj. będą pochodziły z wiarygodnych źródeł, np. statystyki publicznej albo ewaluacji przeprowadzanych przez Ministerstwo Rozwoju. Podkreślił, że tego typu zadanie jest już poniekąd realizowane przez IZ w ramach cyklicznych, opracowywanych co 2 lata, profili regionalnych w zakresie obszarów wspieranych z EFS. Potwierdził, że MR dysponuje pierwszym reprezentatywnym badaniem dotyczącym stanu realizacji wskaźników z podziałem na województwa, które w połączeniu z ww. diagnozami mogłoby okazać się bardzo użyteczne poprzez pokazanie pełnego obrazu wpływu i zasięgu oddziaływania EFS w zakresie regionalnym.

4. Zmiany w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER w zakresie kompetencji WUP i MRPiPS

Pan Łukasz Mikulec (DZF, MR) omówił zmiany w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER w trzech blokach (prezentacja stanowi załącznik nr 6 do protokołu). W pierwszej kolejności przybliżył zmiany kryteriów wyboru projektów w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER opracowanych na rok 2015 dla Wojewódzkich Urzędów Pracy w Rzeszowie, Wrocławiu, Krakowie, Lublinie, Zielonej Górze i Olsztynie oraz na rok 2016 dla Wojewódzkich Urzędów Pracy w Zielonej Górze, Rzeszowie i Szczecinie.

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) poinformował, że zmiana zaprezentowanych kryteriów w Działaniu 1.2 PO WER umożliwi nie tyle ogłaszanie nowych konkursów i nabór nowych projektów, ale zwiększenie dofinansowania beneficjentom już realizującym projekty. Podkreślił, że w parze ze zwiększeniem alokacji i wydłużeniem okresu trwania projektów do końca września 2018 r. idzie również zwiększenie wskaźnika liczby osób młodych objętych wsparciem.

Pan Łukasz Mikulec zaprezentował kolejny blok zmian, które odnosiły się do uchylenia kryterium dostępu dotyczącego pozytywnego wyniku negocjacji zawartego w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi I PO WER, opracowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi. Następnie omówił pakiet zmian dotyczących modyfikacji szczegółowych kryteriów wyboru projektów zawartych w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi I PO WER, opracowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wobec braku uwag do zaprezentowanego materiału, jak również dalszych głosów w dyskusji, **pan Paweł Chorąży** (Podsekretarz Stanu, MR) zaproponował podjęcie uchwał w zakresie zmian w omówionych Rocznych Planach Działania. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, z czego 35 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, a 1 osoba wstrzymała się od głosu. Tym samym uchwały zostały przyjęte. Głosowanie w tym punkcie miało charakter horyzontalny, a jego wyniki dotyczyły trzech uchwał odnoszących się do zaprezentowanych treści.

5. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN

Pan Paweł Zdun (DZF, MR) omówił zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 rok dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN (prezentacja stanowi załącznik nr 7 do protokołu).

Odwołując się bezpośrednio do treści fiszki konkursowej, **pani Aleksandra Wąsik** (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) zwróciła uwagę na analogiczne wartości wskaźników rezultatu i produktu (3 696) w przypadku wskaźnika rezultatu dotyczącego *liczby szkół korzystających z kompleksowego modelu wspomagania pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS* oraz wskaźnika produktu odnoszącego się do *liczby pracowników systemu wspomagania pracy szkoły oraz trenerów objętych wsparciem w zakresie określonym w programie.* Tym samym zasygnalizowała ewentualny problem związany z brakiem równomiernego pokrycia projektami całego kraju. W tym kontekście zapostulowała o dodanie kryterium premiującego lub kryterium dostępu dla projektów o charakterze ogólnopolskim, co pozwoliłoby na bardziej równomierny dostęp do wsparcia. Odnosząc się do katalogu kryteriów premiujących, wskazała na potrzebę ich szczegółowego doprecyzowania. Jako

przykład podała kryterium premiujące nr 1 odnoszące się do posiadania przez placówkę doskonalenia nauczycieli akredytacji. Zwróciła uwagę, że w fiszce należy uszczegółowić, czy fakt posiadania akredytacji lub statutu placówki doskonalenia nauczycieli odnosi się do lidera projektu, czy partnera. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku kryterium premiującego nr 4 dotyczącego zobowiązania do objęcia wspomaganiem co najmniej 2 - 4 przedszkoli/ szkół/ placówek oświatowych. Mając na względzie powyższe zasugerowała rozbicie ww. kryterium na 3 odrębne kryteria ze zróżnicowaną wagą punktową, tj. 5 punktów za objęcie wspomaganiem 2 przedszkoli/ szkół/ placówek oświatowych, 15 punktów za objęcie wspomaganiem 3 przedszkoli/ szkół/ placówek oświatowych oraz 25 punktów za objęcie wspomaganiem 4 przedszkoli/ szkół/ placówek oświatowych.

Pani Dorota Korczyńska (Związek Województw RP) wskazała na potrzebę szczegółowego doprecyzowania definicji kryteriów, zwłaszcza w odniesieniu do kryterium premiującego nr 4. Zauważyła, że potencjalny problem z premiowaniem może powodować np. objęcie wsparciem w ramach projektu zespołu szkolno-przedszkolnego. W opinii pani Korczyńskiej, w obecnym brzmieniu ww. kryterium brakuje dokładnego odniesienia do tego typu placówki. Ponadto, poparła inicjatywę pani Wąsik w zakresie rozbicia kryterium premiującego nr 4 na odrębne kryteria. Odnosząc się do kryterium dostępu nr 8 (wkład własny wnioskodawcy wynosi min. 3% kosztów projektu ogółem i pochodzi ze środków wnioskodawcy) zasugerowała zmianę polegającą na niewskazywaniu dokładnego źródła pochodzenia wkładu, pozostawiając tę kwestię do decyzji partnerów w projekcie.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) wyraziła sprzeciw wobec propozycji zmian w zapisach kryterium dostępu nr 1. Podkreśliła, że jest to istotne kryterium w kontekście realizacji zadań projektu przez placówkę, która z jednej strony powinna posiadać doświadczenie, a z drugiej jej doświadczenie i jakość oferowanego wsparcia powinny być odpowiednio udokumentowane.

Pan Jan Kosiński (Ministerstwo Edukacji Narodowej) poinformował, że głównym celem zmian wprowadzanych w planowanym konkursie dotyczącym szkoleń i doradztwa dla pracowników wspomagania jest uniknięcie ponownego braku zainteresowania naborem. Wskazał, że w wyniku przeprowadzonych przez MEN analiz w trakcie spotkań z potencjalnymi beneficjentami okazało się, że jedną z głównych przyczyn braku zainteresowania przystąpieniem do konkursu są zbyt restrykcyjne kryteria dostępu. Mając na względzie powyższe, IP dokonała stosownych modyfikacji m.in. w zapisach kryteriów. Dokonano m.in. zmiany brzmienia kryterium dostępu nr 1. Kontynuując swoją wypowiedź wskazał, że rozumie obawy Komisji w kwestii utrzymania odpowiedniego poziomu jakości realizowanych projektów i zapewnił, że proponowane zmiany nie przyczyniają się do jego obniżenia. Odnosząc się do konieczności zapewnienia odpowiedniego doświadczenia wnioskodawców wspomniał, że adekwatne zapisy w tym zakresie znajdują się w kryterium dostępu nr 6, gdzie wnioskodawca jest zobowiązany do zapewnienia kadry z odpowiednimi kwalifikacjami do realizacji szkoleń i doradztwa. Podkreślił, że proponowane zmiany mają w głównej mierze poszerzyć grono instytucji, które mogą składać wnioski. Ponadto zasygnalizował, że powodzenie planowanego konkursu jest niezwykle istotne z punktu widzenia osiągnięcia wartości wskaźników niezbędnych do spełnienia ram wykonania. Następnie wyraził zgodę na wprowadzenie modyfikacji w zakresie kryterium dostępu nr 8 w brzmieniu zaproponowanym przez panią Korczyńską. W odniesieniu do uwag pani Wąsik, doprecyzował brzmienie kryteriów premiujących nr 1 i 2. W obu przypadkach wypełnienie kryterium będzie możliwe poprzez spełnienie wymogu przez beneficjenta lub co najmniej jednego z partnerów w projekcie. Przechodząc do uwagi dotyczącej kryterium premiującego nr 4 potwierdził możliwość jego rozbicia na trzy odrębne kryteria.

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) potwierdził przyjęcie nowego brzmienia kryterium premiującego nr 1 (beneficjent lub co najmniej jeden z partnerów w projekcie jest akredytowaną placówką doskonalenia nauczycieli). Odnosząc się do brzmienia kryterium premiującego nr 2 zauważył, że weryfikowane łącznie (przy wypełnieniu pkt. a i b) będzie ono zbieżne z kryterium dostępu nr 1. Tym samym, w pierwszej kolejności, należy dokładnie doprecyzować wskazane kryterium dostępu. Przechodząc do uwagi pani Wąsik w kwestii uwzględnienia kryterium dotyczącego ogólnopolskiego zasięgu projektów stwierdził, że nabór w ramach konkursu miał być ciągły i ukierunkowany na projekty relatywnie

mniejsze, dedykowane potrzebom edukacyjnym poszczególnych placówek. Niemniej, zauważył możliwość ewentualnego wprowadzenia w konkursie podziału na kilka makroregionów.

Pan Jan Kosiński wskazał, że nie można wykluczyć sytuacji, w której w ramach naboru zgłosi się wyłącznie jeden beneficjent, który zadeklaruje objęcie wsparciem całego kraju poprzez przeszkolenie wszystkich pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących w liczbie zakładanej w fiszce.

Pan Sławomir Wittkowicz (Forum Związków Zawodowych) opowiedział się za propozycją podziału alokacji i wyodrębnienia czterech, pięciu makroregionów. Stwierdził, że tylko wówczas uda się zapewnić równomierny dostęp do tych projektów w całym kraju.

Pan Marek Lewiński (Ministerstwo Edukacji Narodowej) stwierdził, że najlepszym rozwiązaniem byłoby utrzymanie konkursu w zaproponowanej elastycznej formule. Wskazał, że złożenie projektu obejmującego swoim zasięgiem cały kraj, makroregion lub mniejszą liczbę placówek należałoby do wyłącznej decyzji wnioskodawcy. Podkreślił, że fiszka konkursowa (w wersji przedstawionej na Komitecie) zawiera wszystkie uwagi i sugestie płynące z ankiet ze spotkań informacyjnych organizowanych przez MEN z potencjalnymi beneficjentami. Stwierdził, że z uwagi na elastyczne podejście, IP ma gwarancję, że proponowany konkurs spełnia w tym momencie oczekiwania beneficjentów. Ponadto zaznaczył, że planowany konkurs ma charakter otwarty i będzie prowadzony w sposób ciągły.

Pan Piotr Krasuski zaproponował uwzględnienie w katalogu kryteriów kryterium premiującego nr 5 pn. *projekt ma charakter ogólnopolski*. Spełnienie ww. kryterium pozwoli zdobyć 15 punktów.

Pani Dorota Korczyńska stwierdziła, że zaproponowane kryterium nie spełni oczekiwań w stosunku do równomiernego dostępu do wsparcia. W jej opinii, planowana w konkursie alokacja w wysokości ponad 38 mln zł może zostać skonsumowana przez jedno województwo. W związku z powyższym zapytała, czy MEN posiada jakieś opracowanie w zakresie oceny strategicznej planowanej interwencji, które pozwoliłoby na weryfikację potencjalnego zapotrzebowania na tego typu wsparcie w poszczególnych regionach.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że uzasadnienie do kryterium premiującego nr 5 należy uzupełnić o wskazanie, że projekt powinien objąć wsparciem w równych proporcjach uczestników z poszczególnych regionów kraju.

Pan Bogdan Bieniek (Związek Miast Polskich) zasugerował odstąpienie od tego typu uściśleń w konkursie MEN. Zauważył, że w przypadku gdy zaistnieje taka potrzeba, na pewno znajdzie się beneficjent, który zrealizuje projekt na terenie całego kraju.

Pan Paweł Chorąży (Podsekretarz Stanu, MR) wskazał na brak zasadności wprowadzania nowego kryterium premiującego, z uwagi na to, że jest to kolejna edycja konkursu. Stwierdził, że ze względu na dotychczasowy brak zainteresowania kryterium ogólnopolskim można założyć, że obecnie również ono nie wystąpi. Ponadto zwrócił uwagę na skalę potencjalnych wyzwań i trudności przy realizacji projektu o zasięgu ogólnopolskim, w porównaniu do projektu o charakterze regionalnym.

Pani Aleksandra Wąsik stwierdziła, że planowany konkurs powinien schodzić na poziom poszczególnych szkół w danym regionie. Jednocześnie zauważyła, że wprowadzenie ww. kryterium umożliwi aplikowanie do konkursu dużym partnerstwom składającym się z placówek doskonalenia nauczycieli. Wskazała, że ww. podmiotom należy dać szansę aplikowania do konkursu.

Pan Bogdan Bieniek nie zgodził się z opinią przedmówcy. Na przykładzie realizacji podobnego typu projektu szkoleniowego dla nauczycieli w Mielcu, wskazał na słabe efekty wsparcia prowadzonego przez firmę spoza terenu województwa podkarpackiego.

Pan Paweł Chorąży zaproponował przegłosowanie propozycji wprowadzenia do fiszki kryterium premiującego projekty o charakterze ogólnopolskim. W głosowaniu wzięły udział 33 osoby, z czego

11 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, 12 osób za jej odrzuceniem, a 10 osób wstrzymało się od głosu. Tym samym propozycja wprowadzenia dodatkowego kryterium do fiszki została odrzucona. Następnie zaproponował przejście do dyskusji nad rozstrzygnięciem kwestii brzmienia kryterium dostępu nr 1 w zakresie realizacji przez wnioskodawcę zadań statutowych związanych z kształceniem lub doskonaleniem zawodowym nauczycieli.

Nawiązując do wypowiedzi przedstawiciela MEN w kwestii zapewnienia przez wnioskodawcę kadry z odpowiednimi kwalifikacjami do realizacji szkoleń i doradztwa, **pani Krystyna Marek** (Komisja Europejska) poprosiła o szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie. Zwróciła uwagę, że kryterium dostępu nr 6, do którego odwoływał się przedstawiciel MEN, poprzez sformułowanie: *„wymagania te zostały określone przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych”,* nie precyzuje szczegółowo, jakie konkretnie wymogi i której części kadry dotyczą. Ponadto, w związku z informacją MEN o zgłaszanych przez potencjalnych beneficjentów trudnościach zapytała, czy zgłaszane problemy odnosiły się również do ww. zagadnienia.

Pan Jan Kosiński wyjaśnił, że problemy zgłaszane przez potencjalnych wnioskodawców dotyczyły wielu kwestii, w tym kryterium dostępu nr 1. Poinformował, że wymogi określone w ramach projektu będą dotyczyły wyłącznie tej części kadry, która będzie odpowiedzialna za szkolenia. Z uwagi na nie posiadanie przy sobie dokumentów w tym zakresie, przedstawiciel MEN nie był w stanie szczegółowo określić wspomnianych wymagań.

Pan Piotr Krasuski zaproponował, aby kryterium dostępu nr 1 ograniczyć wyłącznie do punktu b), odnoszącego się do doświadczenia wnioskodawcy.

Pani Aleksandra Wąsik stwierdziła, że pierwsza część ww. kryterium odnosząca się do realizacji przez wnioskodawcę zadań statutowych związanych z kształceniem lub doskonaleniem zawodowym nauczycieli wydaje się bardziej istotna. Wskazała, że żeby zostać placówką doskonalenia zawodowego nauczycieli należy spełnić szereg różnych kryteriów, w tym m.in. kryterium doświadczenia. W opinii pani Wąsik, z tego względu tak niewielka liczba placówek, w szczególności placówek akredytowanych, funkcjonuje w Polsce. Jednocześnie zauważyła, że są to placówki nadzorowane przez kuratoria oświaty, które posiadają wysoko wykwalifikowaną kadrę.

Pan Piotr Krasuski zaproponował pozostawienie kryterium dostępu nr 1 wyłącznie w odniesieniu do realizacji zadań statutowych. Jednocześnie zarekomendował przeniesienie wymogu dotyczącego doświadczenia do kryterium premiującego odnoszącego się do posiadania przez podmiot akredytacji.

Pan Marek Lewiński zaapelował o pozostawienie brzmienia kryterium w niezmienionej formie, aby nie ograniczać liczby potencjalnych wnioskodawców.

Pan Paweł Chorąży przedstawił swój punkt widzenia związany z ilością podmiotów w Polsce, które spełniają punkt a i b.

Pani Aleksandra Wąsik stwierdziła, że w jej opinii idea MEN jest taka, żeby dopuścić do konkursu podmioty działające komercyjnie, tj. wszystkie firmy szkoleniowe. Powyższe ma zagwarantować wykonanie tego działania. Jednocześnie podkreśliła, że w tej sytuacji nie można mówić o jakości prowadzonych działań.

Pan Sławomir Wittkowicz wskazał, że istotna jest przede wszystkim jakość realizowanych działań, nie zaś samo wykonanie wskaźnika. Następnie poparł propozycję Ministerstwa Rozwoju, aby drugi człon z kryterium dostępu nr 1 wyodrębnić do kryterium premiującego. Jednocześnie zauważył, że nie można przyjmować, że skoro za pierwszym razem konkurs nie spotkał się z zainteresowaniem, to tak będzie również teraz. Powyższe nie powinno być, w opinii pana Wittkowicza, powodem do rozluźniania kryteriów.

Pan Paweł Chorąży zaproponował wykreślenie z omawianego kryterium punktu b i pozostawienie zapisu mówiącego o tym, że beneficjentem lub partnerem w projekcie jest jednostka akredytowana.

Pan Jan Kosiński poparł propozycję Przewodniczącego.

Podsumowując dotychczasową dyskusję, **pan Paweł Chorąży** zaproponował, aby kryterium premiujące nr 1 dotyczące posiadania akredytacji pozostawić w niezmienionej formie, natomiast z kryterium dostępu nr 1 usunąć całkowicie punkt b. Ponadto, potwierdził, że kryterium dostępu nr 8 odnoszące się do wkładu własnego zostanie doprecyzowane w taki sposób, że wkład własny wynosi min. 3% kosztów projektu ogółem.

Pan Piotr Krasuski zarekomendował usunięcie z fiszki kryterium premiującego nr 2, które w wyniku propozycji Przewodniczącego (w odniesieniu do modyfikacji kryterium dostępu nr 1) straciło sens. Następnie podsumował zmiany, które zostaną wprowadzone do kryteriów premiujących w wyniku dzisiejszej dyskusji. Wskazał, że za spełnienie kryterium premiującego nr 1 przyznawane będzie 15 punktów. Następnie poinformował o usunięciu z fiszki kryterium premiującego nr 2 Odnosząc się do kryterium premiującego nr 3 wskazał, że za jego spełnienie przyznawane będzie 5 punktów. Z kolei kryterium premiujące nr 4 zostanie rozbite na 3 kryteria z wagą punktową, uzależnioną od liczby placówek objętych wsparciem, odpowiednio: 5, 10 i 15 punktów.

Pan Paweł Chorąży zaproponował przejście do procedury głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 rok dla II Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, opracowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, wraz z zaproponowanymi poprawkami. W głosowaniu wzięło udział 39 osób, z czego 35 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, 1 osoba za jej odrzuceniem, a 3 osoby wstrzymały się od głosu. Tym samym uchwała wraz z poprawkami została przyjęta.

6. Roczny Plan Działania na 2018 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN

Pan Paweł Zdun (DZF, MR) omówił założenia Rocznego Planu Działania na 2018 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN (prezentacja stanowi załącznik nr 8 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) zaproponował rozdzielenie dyskusji na dwie części. Pierwsza z nich ma dotyczyć 2 projektów pozakonkursowych zaplanowanych w ramach Krajowego Systemu Kwalifikacji (KSK), natomiast druga II etapu projektu pozakonkursowego w Działaniu 2.10 PO WER.

Pan Wojciech Drabko (Krajowa Izba Gospodarcza) zapytał, jaki jest harmonogram prac Instytutu Badań Edukacyjnych (IBE) w zakresie opracowywania nowych kwalifikacji.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) wskazała, że w opinii Komisji, w fiszkach projektów brakuje jasnej wizji spójnego mechanizmu wdrożenia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Zwróciła uwagę na potrzebę doprecyzowania informacji, w jaki sposób te wszystkie odrębne projekty będą ze sobą współpracować w celu sprawnego funkcjonowania zintegrowanego, przejrzystego i spójnego systemu KSK. Stwierdziła, że istotną kwestią wdrażania ww. systemu jest wartość dodana powiązanych z jego utworzeniem projektów. Następnie zwróciła uwagę, że II etap projektów w zakresie ZSK zawiera analogiczny do pierwszego etapu katalog zadań. Tym samym, zdaniem KE, należy szczegółowo zweryfikować zakres projektów powiązanych z ZSK w kontekście dużego ryzyka dublowania się zadań. Powyższe jest istotne w kontekście ewentualnego audytu wszystkich interwencji związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem całego zintegrowanego systemu. Podkreśliła, że poważne wątpliwości budzi zarówno struktura tych projektów, jak i harmonogram czasowy ich realizacji. Przechodząc do opisu kwalifikacji, które mają być rozwijane w ramach projektu dotyczącego rozwojui modyfikacji kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie zauważyła ich znaczne rozbudowanie względem wartości wskaźnika wynikającego z zapisów PO WER (200 kwalifikacji). Ponadto, zwróciła uwagę na brak możliwości wpisywania się niektórych kwalifikacji do wskaźników określonych w PO WER, z uwagi na ich zakres, często wykraczający poza obszar edukacji i szkolnictwa wyższego. Następnie poprosiła o wyjaśnienie metodologii sposobu pomiaru

dwóch wskaźników odnoszących się do liczby kwalifikacji. Przechodząc do kwestii zmian wprowadzonych do fiszek po warsztatach, poprosiła o wskazanie powodu usunięcia niektórych punktów z treści fiszki pierwszego projektu w zakresie ZSK. Doprecyzowała, że chodzi zwłaszcza o punkty 2 i 4. Dodatkowo, poprosiła o szczegółowe informacje w kwestii pierwszego etapu projektu dotyczącego wdrażania ZSK na poziomie administracji centralnej. Zauważyła, że wiele kamieni milowych zakładanych w pierwszym etapie tego projektu powinno zostać osiągniętych do końca czerwca br.

Pan Jan Kosiński (Ministerstwo Edukacji Narodowej) potwierdził, że duża część kamieni milowych zostanie osiągnięta w założonym terminie. Jako przykład podał liczbę przeprowadzonych warsztatów i szkoleń w wybranych ministerstwach dla pracowników biorących udział w rozpatrywaniu wniosków o włączenie kwalifikacji, przygotowanie opisów dla 25 kwalifikacji, opracowanie materiałów szkoleniowych, opracowanie dwóch sektorowych ram kwalifikacji wraz z ich publikacją w bazie dobrych praktyk oraz przykłady dobrych praktyk w zakresie identyfikacji i dokumentacji kompetencji osób ubiegających się o kwalifikacje. Odnosząc się do wątpliwości Komisji dotyczących wskaźników programowych w zakresie pomiaru liczby kwalifikacji wyjaśnił, że pierwszy wskaźnik dotyczy opisanych kwalifikacji, natomiast drugi odnosi się do liczby kwalifikacji wpisanych do rejestru. Stwierdził, że różnica polega na tym, że wpisu do rejestru kwalifikacji, uprzednio opisanej, dokonuje minister właściwy dla danej kwalifikacji. Z tego względu, o ile w projekcie instytucja ma wpływ na liczbę opisanych kwalifikacji, o tyle liczba wpisanych do rejestru kwalifikacji należy wyłącznie do kompetencji adekwatnych resortów. W opinii pana Kosińskiego, mając na uwadze jak w praktyce wygląda ten proces, należy w dalszym ciągu wspierać działania szkoleniowe dla pracowników resortów bezpośrednio zaangażowanych w proces oceny kwalifikacji, które później mają być wpisane do rejestru.

Pani Agnieszka Chłoń-Domińczak (Instytut Badań Edukacyjnych) wyjaśniła, że projekty dotyczące wdrożenia ZSK dzielą się na dwie wiązki. Pierwszą wiązkę rozpoczął projekt, który jest obecnie realizowany, a który od lipca 2018 r. będzie kontynuowany w II etapie i uzupełniony o kolejny projekt, polegający na wspieraniu trzeciego etapu wdrażania ZSK. Odnosząc się do drugiej wiązki, poinformowała, że w trakcie realizacji obecnego projektu zidentyfikowano obszary, które nie są objęte wsparciem albo nie są objęte dostatecznym wsparciem na tyle, aby ZSK mógł być wdrażany w sposób efektywny. Ponadto, zidentyfikowano obszary wymagające zastosowania innego niż dotychczas podejścia. Tym samym zaplanowano dodatkowy projekt dotyczący rozwoju i modyfikacji kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie, który ma się rozpocząć w styczniu 2018 r. stanowiąc drugą wiązkę wdrażania ZSK. Podkreśliła, że oba projekty odnoszą się do zadań i celów określonych w Programie i zawierają podobny zestaw narzędzi. Natomiast to, co je odróżnia to opis kwalifikacji i tworzenie ram sektorowych w różnych sektorach. Tym samym w II etapie wdrażania ZSK znajdą się obszary takie jak m.in.: ochrona środowiska naturalnego, starzenie się społeczeństwa, skierowane do osób bezrobotnych, osób z ograniczoną sprawnością, związane z branżą IT, branżą finansów i bankowości, turystyką, stanowiące niejako uzupełnienie do I etapu. Z kolei sektorowe ramy kwalifikacji, to m.in. produkcja przemysłowa, sektor samochodowy i transportu. W przypadku trzeciego etapu wdrażania ZSK wspomniała o koncentracji na branży energetyki, mody i innowacyjnych tekstyliów, jak również kwalifikacjach zgodnych ze specjalizacjami regionów. Odnosząc się do ram sektorowych, zwróciła uwagę na oświatę i wychowanie, rolnictwo, sektor energetyczny, pomoc społeczną i ochronę środowiska. Zaznaczyła, że w projekcie planowanym do realizacji od stycznia 2018 r. będą w głównej mierze wspierane kwalifikacje, które są potrzebne społecznie, przygotowywane przez instytucje, które w obecnej formule projektu nie są w stanie, z uwagi na brak wystarczających zasobów, tego robić. Zaznaczyła, że w ramach II etapu wdrażania ZSK zaplanowano wykorzystanie metody zlecania usługi przygotowywania opisu kwalifikacji. Wskazała, że zlecenia będą podlegały skrupulatnemu monitorowaniu przez IBE. Odnosząc się do pytania Komisji dotyczącego braku niektórych kamieni milowych w fiszce projektowej wyjaśniła, że głównym celem zmiany było uproszczenie fiszki, niemniej mogą one zostać przywrócone, jeśli zaistnieje taka konieczność. Następnie zwróciła uwagę, że realizacja II etapu wdrażania ZSK stanowi odpowiedź na

zidentyfikowane w toku realizacji I etapu projektu bariery i opóźnienia. Wśród nich wymieniła przede wszystkim kwestię poprawy współpracy z ministerstwami poprzez organizację seminariów informacyjnych oraz wsparcie w postaci budowania wiedzy na temat ZSK i wykorzystywania ZSK na poziomie regionalnym poprzez utworzenie sieci regionalnych doradców ZSK.

Powołując się na jeden z przykładów pracy nad kwalifikacją w MR, **pan Piotr Krasuski** zaznaczył, że wsparcie instytucjonalne dla ministerstw jest niezwykle cenne i potrzebne w kontekście przyspieszenia prac nad opisem i oceną kwalifikacji.

Pan Andrzej Stępnikowski (Związek Rzemiosła Polskiego) podkreślił, że narzędzia zawarte w obu przedstawionych fiszkach w pełni odpowiadają na zdiagnozowane dotychczas problemy, zgłaszane przez różnych interesariuszy m.in. na dedykowanych warsztatach poświęconych kwestii realizacji projektu dotyczącego ZSK. Potwierdził, że jednym z tzw. wąskich gardeł przy realizacji projektu w zakresie wdrażania ZSK są częściowo nieprzygotowane kadrowo i administracyjnie ministerstwa. Po drugie, w opinii pana Stępnikowskiego, instytucje które w wyniku ustawy o ZSK stały się uprawnionymi podmiotami certyfikującymi również w dalszym ciągu potrzebują kompleksowego wsparcia w celu rzetelnego wykonywania swojej funkcji. Z punktu widzenia Związku Rzemiosła Polskiego, instytucji pełniącej funkcję podmiotu certyfikującego niezwykle potrzebne oprócz ustawowego wsparcia technicznego jest również dalsze wsparcie organizacyjne i finansowe. Z tego względu, wsparcie przewidziane fiszkami projektów IBE jest niezwykle cenne, potrzebne i gwarantujące pełną optymalizację całego procesu związanego z realizacją ZSK w Polsce.

Pan Wojciech Drabko potwierdził, że zadania IBE są niezwykle ważne i potrzebne oraz że należy je wspierać. Podkreślił problem z drożnością realizacji ZSK w ministerstwach, powołując się na przykład 7 zgłoszonych jeszcze w ubiegłym roku kwalifikacji rynkowych, z czego tylko jedna przeszła w całości procedurę oceny. W kontekście przywołanej przez panią Goelen liczby kwalifikacji w programie (200), poruszył kwestię czasochłonnego i kosztochłonnego procesu opisu i wpisywania kwalifikacji do rejestru. Zwrócił uwagę, że kwalifikacja po wpisaniu do rejestru staje się własnością publiczną. W opinii pana Drabko należy ponownie zweryfikować kwestię własności danej kwalifikacji w zależności od instytucji ją opracowującej (bardzo często ogromnym nakładem sił, środków i czasu). Jednocześnie wskazał, że istotną kwestią jest również wsparcie IBE we wszelkich działaniach upowszechniających wiedzę na temat systemu ZSK. Zwrócił uwagę, że obecnie w dalszym ciągu spotyka się osoby zaangażowane w pracę nad systemem ZSK, które mają problemy z rozróżnieniem podstawowych pojęć w tym zakresie.

Pani Elżbieta Wielg (NSZZ „Solidarność") poparła stanowisko przedstawiciela KIG w kontekście dalszego wzmacniania działań ukierunkowanych na upowszechnienie wiedzy w zakresie funkcjonowania ZSK. Jednocześnie wskazała na potrzebę sporządzenia i zaprezentowania materiału zbiorczego zawierającego spójny obraz funkcjonowania całościowego zintegrowanego systemu z uwzględnieniem wszystkich projektów, w ramach których wspierane są poszczególne elementy tego systemu. Powyższe, w opinii pani Wielg, umożliwi z jednej strony przystępną diagnozę tego, co już zostało dotychczas zrobione, a z drugiej identyfikację kolejnych elementów, które należałoby zawrzeć w dalszych etapach wdrażania ZSK.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że Ministerstwo Rozwoju planuje sporządzenie w tym zakresie *road map*, w którym zostanie zawarty cały schemat ZSK z poszczególnymi elementami w postaci opisu projektów służących wdrożeniu systemu. Materiał będzie zawierał także opis systemu z określonymi celami, wskaźnikami i harmonogramem realizacji. Następnie zadeklarował przesłanie członkom Komitetu gotowego materiału, który będzie stanowił punkt wyjścia do dyskusji podczas kolejnego posiedzenia Komitetu.

Pani Wallis Goelen z zadowoleniem odnotowała fakt opracowania tego typu materiału. Wskazała, że może okazać się on niezwykle użyteczny do pełnego zrozumienia wdrażanego systemu. Jednocześnie potwierdziła zainteresowanie Komisji otrzymaniem ww. dokumentu. Podkreśliła, że będzie on stanowił zdecydowane ułatwienie dla służb audytowych Komisji.

Pan Piotr Krasuski zaproponował podjęcie uchwały z adnotacją, że Komitet upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania niezbędnych zmian w fiszkach, w celu ich uzgodnienia z Komisją Europejską. Podkreślił, że obecne przyjęcie przez KM PO WER fiszek projektowych zapewni beneficjentowi odpowiedni czas na rozpoczęcie przygotowań do realizacji projektów. Wskazał, że pierwszy projekt rozpocznie się w styczniu 2018 r.

Pan Sławomir Wittkowicz (Forum Związków Zawodowych) zanegował tego typu podejście. Stwierdził, że z uwagi na skomplikowaną materię wolałby najpierw zapoznać się szczegółowo z propozycjami zmian w tym zakresie.

Pani Elżbieta Wielg poparła swojego przedmówcę. Zaznaczyła, że pośpiech w przypadku tak skomplikowanych projektów nie jest wskazany, w szczególności, gdy chodzi o projekty zaplanowane dopiero na 2018 r. Zwróciła uwagę, że jest jeszcze czas, aby się z nimi szczegółowo zapoznać.

Pani Wallis Goelen również przychyliła się do propozycji przedmówców. Podkreśliła, że są to duże, strategiczne projekty na kwotę ponad 21 mln euro, stąd też propozycja dodatkowej analizy tak skomplikowanej materii, jaką jest budowa i wdrożenie ZSK wydaje się być słuszna. Jednocześnie, stwierdziła, że propozycja głosowania nie jest do końca uczciwa względem członków Komitetu. Przypomniała, że odpowiedzialność i ryzyko związane z realizacją przedstawionych projektów w takiej, a nie innej formule leży po stronie Komitetu i odpowiednich instytucji.

Pan Jan Kosiński potwierdził, że są to duże i kosztowne projekty, których realizacja jest niezbędna do pełnego wdrożenia ZSK. Zauważył, że przedstawione fiszki nie odzwierciedlają w pełni ogromu pracy i wysiłków wielu zespołów zaangażowanych w ich przygotowanie. Potwierdził, zgodnie z informacją IZ, że fiszki są przygotowane na tyle, aby na ich podstawie te projekty mogły być skutecznie realizowane. Zadeklarował gotowość do odpowiedzi na każde pytanie i wątpliwości związane z poszczególnymi projektami, stanowiącymi kolejne etapy realizacji ZSK. Podkreślił, że ewentualne opóźnianie w zatwierdzeniu fiszek projektów będzie skutkowało opóźnieniem w funkcjonowaniu całego systemu ZSK. Akceptacja fiszek w czerwcu br. zapewni odpowiedni czas IBE na rozpoczęcie przygotowań do realizacji projektu.

Pan Marek Lewiński (Ministerstwo Edukacji Narodowej) powrócił do pierwszej fiszki i pierwszego projektu, który był realizowany od 19 stycznia 2016 r. Wskazał, że MEN podpisał umowę z IBE pod koniec czerwca 2016 r. Tym samym beneficjent realizował projekt na własną odpowiedzialność nie mając możliwości uruchomienia żadnych zamówień i przetargów. Powyższe przełożyło się na to, że mógł on realizować wyłącznie część z zaplanowanych zadań merytorycznych. Wskazał, że analogiczny problem może wystąpić również w tej sytuacji jeśli okres realizacji rozpocznie się od stycznia 2018 r. Zwrócił uwagę, że zapewnienie odpowiedniej jakości przy jakichkolwiek opóźnieniach nie będzie możliwe. Jednocześnie zasygnalizował, że głosowanie nad ww. fiszką we wrześniu spowoduje (z uwagi na 4-5 miesięczny okres kontraktacji), że projekt rozpocznie się nie wcześniej niż marcu lub kwietniu 2018 r.

Pani Katarzyna Trawińska-Konador (Instytut Badań Edukacyjnych) potwierdziła, że wszystkie liczby, określone kamienie milowe i wskaźniki znajdujące się w fiszkach są rezultatem ciężkiej pracy i wynikają z wieloletnich doświadczeń zespołu pracującego nad wdrożeniem ZSK. Podkreśliła, że jedną z najważniejszych kwestii przy realizacji projektów tego typu jest potrzeba płynności i spójności działań w ramach poszczególnych etapów projektu. Każde przeciąganie jednego etapu w konsekwencji powoduje opóźnienie dla całego zintegrowanego systemu.

Pan Bartosz Kęciek (Instytut Badań Edukacyjnych) zaznaczył, że na obecnym etapie wdrażania ZSK kluczowym wyzwaniem jest zwiększenie kwalifikacji spoza systemu oświaty i szkolnictwa wyższego włączonych do zintegrowanego systemu. Stwierdził, że należy wesprzeć w tym momencie przedstawione fiszki umożliwiające wpisywanie tych kwalifikacji, dzięki czemu system zacznie w pełni funkcjonować i przysłuży się tym samym do rozwoju kapitału ludzkiego w Polsce oraz zwiększy dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy.

Pan Piotr Krasuski wyjaśnił, że to, że instytucja prosi członków Komitetu o przyjęcie uchwały nie oznacza automatycznego zatwierdzenia przez IZ PO WER całego Rocznego Planu Działania. Zwrócił uwagę, że w przedłożonej fiszce nie wskazano żadnych kryteriów. Jednocześnie wskazał, że instytucja jest gotowa ponieść ryzyko związane z wysłuchaniem wszystkich stron, zaangażowaniem się w ponowną dyskusję w ww. kwestii w lipcu. Tym samym zaproponował, aby zatwierdzić omawianą fiszkę. Jednocześnie zwrócił uwagę, że żadna z dotychczas wypowiadających się osób nie zgłosiła zastrzeżeń, co do treści fiszki. Podkreślił, że w dyskusji padały wyłącznie głosy opowiadające się za ponownym omówieniem materiału.

Pani Krystyna Marek (Komisja Europejska) powtórzyła obawy Komisji w zakresie treści omówionych fiszek. Stwierdziła, że mimo przedstawionych wyjaśnień nadal ma wątpliwości w zakresie fiszki projektu pozakonkursowego dotyczącego kwalifikacji innowacyjnych i potrzebnych społecznie. Wskazała, że w opinii KE przedstawione fiszki dotyczą tego samego zakresu wsparcia oraz obejmują te same kwalifikacje. Podkreśliła, że w obecnej formule nie ma uzasadnienia dla przyjęcia ich w drodze uchwały Komitetu Monitorującego.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej powtarzania się kwalifikacji potrzebnych społecznie, **pani Agnieszka Chłoń-Domińczak** poinformowała, że zakres tego typu kwalifikacji jest ogromny. Następnie ponownie omówiła zakres wsparcia projektu II i III etapu wdrażania ZSK. Zwróciła uwagę na kwestię podziału kwalifikacji potrzebnych społecznie w ramach dwóch odrębnych fiszek na zasadzie przynależności sektorowej. Wyjaśniła również aspekt wsparcia dla poszczególnych ministerstw w ramach odrębnych fiszek projektowych, zawierających kompleksowe narzędzia i metody dedykowane konkretnym ministerstwom. Stwierdziła, że mimo że istnieje wrażenie podobieństwa obu fiszek, to obejmują one swoim zakresem zupełnie różne działania. Jednocześnie potwierdziła gotowość przedstawienia całej wizji systemu wdrażania ZSK w Polsce na kolejnym posiedzeniu Komitetu.

Pani Wallis Goelen zgłosiła zastrzeżenia w stosunku do trybu działania Komitetu Monitorującego zatwierdzającego, który pod realną groźbą potencjalnych opóźnień, rekomenduje do zatwierdzenia materiał, który nie został do końca dopracowany i w dalszym ciągu budzi wątpliwości uczestników posiedzenia. Następnie, po raz kolejny poparła prośby części członków Komitetu o przygotowanie pełnych informacji w materiale zbiorczym nt. schematu wdrażania ZSK w Polsce.

Pan Piotr Krasuski zauważył, że członkowie Komitetu są świadomi uwarunkowań związanych z rozpoczęciem realizacji projektu. Podkreślił, że większość rozstrzygnięć dotyczących jakości projektu zapada nie na poziomie fiszki projektowej ale na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Następnie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom niektórych członków Komitetu oraz przedstawicieli Komisji zaproponował zorganizowanie w lipcu br. dodatkowego posiedzenia Komitetu dedykowanego wyłącznie kwestii realizacji ZSK.

Pani Wallis Goelen podziękowała za przychylenie się do prośby oraz potwierdziła gotowość osobistego udziału w posiedzeniu po 24 lipca br.

Pani Elżbieta Wielg zawnioskowała o przedstawienie podczas lipcowego posiedzenia pełnego obrazu związanego z realizacją ZSK w Polsce. Zwróciła uwagę, że spotkanie nie powinno obejmować wyłącznie omówienia fiszek projektowych.

Pan Piotr Krasuski potwierdził opracowanie takiego materiału i przedstawienie go członkom Komitetu jeszcze przed planowanym posiedzeniem. Następnie zaproponował dyskusje w zakresie fiszki II etapu projektu pozakonkursowego MEN dedykowanego wsparciu kadry jednostek samorządu terytorialnego (JST) w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów w Działaniu 2.10 PO WER.

Odnosząc się do informacji o planowanej realizacji II etapu projektu, **pani Aleksandra Wąsik** (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) zapytała o efekty i zakres planów strategicznych dla rozwoju szkół w odniesieniu do pierwszych efektów i wniosków wynikających

z I etapu realizacji projektu. Ponadto, w kontekście dyskusji o komplementarności z RPO zapytała, czy projekty w tym zakresie uwzględniają fakt, że w ramach RPO realizowanych jest sporo projektów w zakresie kompetencji kluczowych. Następnie wyraziła obawy o to, że efektem projektu będzie opracowanie pewnych modeli zarządzania oświatą dla JST, które nie będą do końca wykorzystywane.

Pan Jarosław Komża (Związek Powiatów Polskich) zauważył, że odpowiedzi na ww. pytania znajdują się w treści fiszki projektu. Jednocześnie przypomniał, że fiszka była przedmiotem dyskusji podczas warsztatów dedykowanych projektom w obszarze edukacji. Następnie zwrócił uwagę na brak jednoznacznego doprecyzowania w treści fiszki celu projektu oraz środków prowadzących do jego osiągnięcia. Wskazał, że z treści fiszki nie wynika, czy celem projektu jest wypracowanie instytucjonalnego systemu wsparcia kadry zarządzającej oświatą jednostek samorządu terytorialnego. Podkreślił, że projekt nie jest dedykowany dyrektorom szkół, tylko kadrze JST. Jednocześnie zasygnalizował, że są dwa komponenty tego projektu. Pierwszym jest wsparcie i wdrożenie planów doskonalenia zarządzania edukacją na poziomie lokalnym, czyli strategie rozwoju edukacji, które są obecnie wypracowywane w ramach I etapu projektu. Drugim komponentem jest natomiast system wsparcia. W związku z powyższym zwrócił uwagę na pewnego rodzaju pomieszanie pojęć, gdyż w fiszce mowa jest jednocześnie o modelu doradztwa i systemie wsparcia.

Pan Sławomir Wittkowicz podkreślił, że zgodnie z zapisami PO WER, projekt jest realizowany w ramach systemu wspomagania szkół ale w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw, metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Następnie zapytał o efekty realizacji I etapu projektu w tym zakresie, oraz w jaki sposób współpraca dwóch grup tj. samorządowych liderów i pracowników placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli przełoży się na realizację głównego celu, o którym mowa w PO WER.

Pani Wallis Goelen zwróciła uwagę, że zakres tego projektu znacznie wykracza poza system wsparcia PO WER, koncentrującego się przede wszystkim na kompetencjach kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Przedstawiony projekt zawiera model udzielania wsparcia lokalnym samorządom w zarządzaniu systemem oświaty. Tym samym poddała w wątpliwość realizację tego projektu w zaproponowanej formule.

Pan Piotr Krasuski zwrócił uwagę, że w typie operacji PO WER jest wyraźny zapis odnoszący się do wsparcia w zakresie zarządzania oświatą po to, aby rozwijać kompetencje kluczowe uczniów. Podkreślił, że w tym projekcie nie chodzi o rozwijanie kompetencji urzędników JST, tylko m.in. o rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez poprawę systemu zarządzania oświatą. Zgodnie z prawem organami prowadzącymi szkoły są samorządy terytorialne różnego szczebla i taki też zapis znalazł odzwierciedlenie w zapisach Programu. Zaznaczył, że właśnie po to usprawnia się system zarzadzania oświatą, żeby dostarczał on kompetencji kluczowych uczniów. System zarządzania szkół tworzą natomiast nauczyciele i dyrektorzy szkół, nadzór pedagogiczny oraz organy prowadzące, ulokowane w jednostkach samorządu terytorialnego. Zwrócił uwagę, że dotychczas uzgodniono na forum Komitetu Monitorującego PO WER dwa projekty tego typu i do tej pory nikt nie zgłaszał obiekcji natury prawnej.

Pan Jan Kosiński potwierdził słowa przedmówcy, co do kwalifikowalności tego typu projektu mając na uwadze adekwatne zapisy PO WER. Wskazał, że w ramach projektu przewiduje się działanie służące tworzeniu systemu doradztwa dla kadry JST, czyli to, co jest dokładnie wpisane w typie operacji nr 3 Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (SZOOP) PO WER. Wyjaśnił, że zasadniczym celem II etapu projektu jest wdrożenie planów, które są przygotowane w pierwszym etapie obecnie realizowanego projektu. Zwrócił uwagę, że zgodnie z założeniami, system ma mieć dwa filary. Pierwszym filarem jest system doskonalenia nauczycieli, a drugim będzie nieformalne doradztwo polegające na sieci współpracy pomiędzy przedstawicielami JST, które zostaną opracowane w pilotażu opracowanym w tym projekcie. Wyjaśnił, że logika całego projektu jest taka, że stworzony zostanie system zarządzania oświatą, który będzie ukierunkowany na rozwijanie kompetencji

kluczowych uczniów i ten system zarządzania oświatą wspiera ten rozwój w taki sposób, aby adresował potrzeby z kilku poziomów. Oprócz tego projekt zakłada szkolenia dla dyrektorów szkół, czyli osób bezpośrednio zarządzających pojedynczymi szkołami, jak i dla przedstawicieli nadzoru pedagogicznego i kadry systemu wspomagania. Podsumowując, założeniem projektu jest wsparcie organów prowadzących po to, aby wiedziały one jaka jest ich rola we wdrażaniu kompetencji kluczowych, co jednoznacznie wpisuje się w cele i założenia PO WER.

Pani Wallis Goelen zwróciła uwagę, że wsparcie ma dotyczyć wyłącznie zakresu kluczowych kompetencji i powinien to być model, który wspiera albo rozwój szkół albo wspomniane kluczowe kompetencje. Podkreśliła, że powyższe stanowi główny problem tego projektu.

Pani Krystyna Marek nawiązując do proponowanego zakresu projektu, zakładającego tworzenie ogólnopolskich sieci współpracy liderów oświaty, tylko po to aby wspierać kompetencje kluczowe uczniów świadczy o tym, że projekt wychodzi poza zakres programu.

Pan Bogdan Bieniek (Związek Miast Polskich) opowiedział się za zasadnością projektu MEN. Podkreślił, że jednostka samorządu terytorialnego jest istotnym elementem systemu oświaty w Polsce. Jednocześnie wskazał, że głównym celem projektu jest szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Zaznaczył istotną rolę sieci liderów, czyli przygotowania samorządowych liderów oświaty i pracowników placówek doskonalenia nauczycieli do realizacji wsparcia adresowanego do zmieniających się przedstawicieli JST. Następnie podzielił się osobistym doświadczeniem z pełnienia funkcji zastępcy prezydenta miasta i wyraził swoją krytyczną ocenę w stosunku do poziomu wiedzy zarządzających na temat rozwoju oświaty. Jeszcze raz podkreślił istotną rolę tego projektu dla poprawy sytuacji w oświacie na najniższym, lokalnym poziomie.

Pan Piotr Krasuski również nie zgodził się z opinią KE w zakresie wykraczania zakresu projektu poza katalog działań PO WER. Typ operacji w programie jest dość precyzyjny, zatem projekt zakładający wzmocnienie *capacity* JST w celu rozwijania kompetencji kluczowych uczniów zdecydowanie wpisuje się w jego ramy. W kontekście tego sporu poinformował, że Ministerstwo Rozwoju zwróciło się do OECD z pytaniem czy KE ma rację mówiąc, że da się wyodrębnić kompetencje kluczowe. W opinii MR, kompetencji kluczowych nie nabywa się w drodze wyodrębnionych przedmiotów w szkole. Kształtuje się je natomiast poprzez program nauczania, który realizuje podstawę programową. W chwili obecnej MR czeka na odpowiedź OECD. Niemniej, w takim rozumieniu jaki prezentuje Komisja Europejska może pojawić się problem w realizacji tego typu projektów, zarówno na poziomie krajowym, jak i w ramach RPO.

Pani Krystyna Marek poinformowała, że Komisja nigdy nie twierdziła że kompetencji kluczowych można nauczyć się na konkretnych przedmiotach. Punktem spornym jest natomiast kwestia doprecyzowania interwencji, w jaki sposób te kompetencje kluczowe powinny być wspierane i oferowane. Ponownie zapytała o status obecnie realizowanego projektu w tym zakresie.

Pan Jan Kosiński poinformował, że konkurs w ramach I etapu projektu będzie dopiero rozstrzygany. Wskazał, że w najbliższej przyszłości odbędzie się ocena formalna wniosków o dofinansowanie.

Odnosząc się do wypowiedzi pana Krasuskiego, **pani Krystyna Marek** nawiązała do definicji kompetencji kluczowych zgodnie z zapisami Programu oraz Wytycznymi horyzontalnymi w zakresie edukacji, które rozróżniają definicje kompetencji kluczowych i właściwych postaw uczniów.

Pan Piotr Krasuski zaznaczył, że użył pojęcia kompetencje kluczowe jako skrótu hasłowego do katalogu działań oferowanych w ramach projektu, odnoszących się również do właściwych postaw uczniów. Następnie zaproponował przejście do procedury głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia Rocznego Planu Działania na 2018 r. dla II Osi Priorytetowej PO WER, opracowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, z wyłączeniem dwóch fiszek odnoszących się do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, z czego 20 osób

opowiedziało się za przyjęciem uchwały, 8 osób za jej odrzuceniem, zaś pozostałe 8 osób wstrzymało się od głosowania. Tym samym uchwała została podjęta.

Ze względu na zastrzeżenia, które pojawiły się w toku dyskusji, **pani Aleksandra Wąsik** wyraziła wątpliwości związane z przeprowadzoną procedurą głosowania. Następnie poprosiła o wyjaśnienie wszystkich kwestii poruszonych przez przedstawicieli Komisji Europejskiej w zakresie tego projektu, zwłaszcza efektów realizacji jego I etapu.

Pan Piotr Krasuski przyjął wniosek przedmówcy.

Pani Wallis Goelen poprosiła o wylistowanie wszystkich kwestii spornych w zakresie projektów edukacyjnych osi II PO WER. Poinformowała, że kwestie zakresu kompetencji kluczowych będą również poruszone na spotkaniu wewnętrznym Komisji Europejskiej ze służbami zajmującymi się edukacją.

Pan Piotr Krasuski podziękował uczestnikom posiedzenia za cenne głosy w dyskusjach oraz zakończył pierwszy dzień obrad.

II dzień posiedzenia – środa, 21 czerwca 2017 r.

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) odniósł się do kwestii technicznych związanych z uproszczonym sposobem przyjęcia trzech uchwał podczas pierwszego dnia posiedzenia. Wyjaśnił, że uchwały w zakresie zmian w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER dla Wojewódzkich Urzędów Pracy i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyjęto jednym głosowaniem. Następnie poinformował, że drugi dzień posiedzenia rozpocznie się od punktu dotyczącego zmian w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP.

7. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP

Pan Paweł Zdun (DZF, MR) omówił zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP (prezentacja stanowi załącznik nr 9 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) uzupełniając wypowiedź przedmówcy w zakresie działania związanego z powołaniem i funkcjonowaniem Sektorowych Rad ds. Kompetencji, poinformował, że prace legislacyjne mające na celu włączenie ich do polskiego porządku prawnego są na bardzo zaawansowanym poziomie. Wskazał, że roboczy projekt ustawy w tym zakresie został już zaakceptowany przez Radę Ministrów. Jednocześnie zasygnalizował, że prawdopodobnie w lipcu br. ustawa zostanie poddana pod głosowanie w Parlamencie. Wskazał, że Ministerstwo Rozwoju prowadzi równoległe prace nad zmianą ustawy wprowadzającą nowe kompetencje dla Ministra Rozwoju oraz zmianami dotyczącymi sposobu funkcjonowania ww. Rad. W odniesieniu do powołania sektorowej rady ds. kompetencji dla sektora motoryzacyjnego poinformował, że jest ona częścią większego pakietu związanego z realizacją *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*.

Pani Aleksandra Wąsik (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) zapytała o trwałość Sektorowych Rad ds. Kompetencji po zakończeniu ich finansowania ze środków EFS. Poprosiła o wyjaśnienie, czy będą one miały zapewnioną linię finansowania ze środków budżetu państwa, czy też będą funkcjonowały w oparciu o środki budżetowe PARP.

Pani Dorota Korczyńska (Związek Województw RP) zapytała o nową fiszkę konkursu w Działaniu 2.12 *Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych.* W kontekście brzmienia kryterium dostępu nr 1 w zakresie okresu realizacji projektu (nie krócej niż do grudnia 2022 r.) oraz informacji, że modyfikacja tego terminu może nastąpić na skutek niezrealizowania kamieni milowych założonych w projekcie zapytała, co w przypadku gdy kryterium nie zostanie spełnione. Poprosiła o wskazanie, czy w takiej sytuacji projekt będzie w dalszym ciągu finansowany. Ponadto, odniosła się do brzmienia kryterium dostępu nr 2 dotyczącego terminu rozpoczęcia realizacji projektu, który ma nastąpić nie później niż 3 miesiące od dnia zakończenia składania wniosków dla konkursu. Zwróciła uwagę na

pewną niespójność występującą w opisie i uzasadnieniu tego kryterium. Wskazała, że w uzasadnieniu kryterium znajduje się informacja o gwarancji, że wybrany projekt rozpocznie się niezwłocznie po podpisaniu umowy o dofinansowanie. Z dotychczasowych doświadczeń wynika jednak, że termin podpisania umowy z wnioskodawcą mierzony od dnia zakończenia składania wniosków znacznie przekracza okres 3 miesięcy. Nawiązując do kryterium dostępu nr 7 (nowej fiszki konkursu w zakresie powołania Sektorowej Rady ds. Kompetencji dla sektora motoryzacyjnego) wskazała na potrzebę doprecyzowania zakresu działań wspierających sektor motoryzacyjny. W chwili obecnej nie do końca wiadomo do kogo konkretnie adresowane są te działania, do kadry, czy do pracowników. Następnie, w odniesieniu do kryteriów dostępu nr 15 i 17 dotyczących studium wykonalności Rady, zasygnalizowała potrzebę włączenia studium wykonalności do katalogu kryteriów premiujących. Powyższy krok, w opinii pani Korczyńskiej, umożliwiłby rzetelną ocenę kryterium i w większym zakresie premiowałby projekty o wyższym poziomie jakości. W ten sposób ocena studium wykonalności zostanie lepiej odzwierciedlona w naborze konkursowym. Kontynuując swoją wypowiedź podziękowała panu Krasuskiemu za przedstawienie informacji w zakresie stopnia zaawansowania procesu legislacji w odniesieniu do implementacji Sektorowych Rad ds. Kompetencji do polskiego systemu prawa. W tym kontekście, zapytała na ile wspomniane planowane zmiany legislacyjne są inspirowane stworzonym w kompleksowym programie na rzecz umiejętności pn. *The New Skills Agenda for Europe* modelem współpracy sektorowej nad umiejętnościami tzw. Blueprint.

Pan Piotr Krasuski wskazał, że Europejski Fundusz Społeczny będzie finansował wspomniane Rady do końca okresu programowania, natomiast po zakończeniu ww. okresu rolę tą przejmie finansowanie publiczne.

Pani Wallis Golen (Komisja Europejska) poruszyła kwestię brzmienia kryterium dostępu nr 1 w zakresie terminu realizacji projektu modyfikowanego w zależności od realizacji kamieni milowych założonych w projekcie w Działaniu 2.12 PO WER. Nawiązała do wczorajszych decyzji Komitetu Monitorującego w postaci podjętych uchwał dotyczących zmian w Planach Działania na 2015 i 2016 r. dla Osi I PO WER, również polegających m.in. na wydłużeniu terminu realizacji projektów. Następnie poddała w wątpliwość te zmiany, opowiadając się jednoznacznie za określaniem w kryteriach dostępu sztywnych terminów realizacji projektów. W tym kontekście podkreśliła rolę Instytucji Pośredniczących (IP), które powinny gwarantować skuteczne i efektywne wdrażanie wysokiej jakości projektów.

Pan Piotr Krasuski podkreślił znaczenie kryteriów odnoszących się do studium wykonalności, które jest kluczowe z punktu widzenia założeń i kolejnych etapów realizacji projektu. Wskazał, że jest to kryterium obligatoryjne, natomiast z uwagi na długi okres realizacji projektu, a przede wszystkim systemowy charakter projektu, konieczne jest przedstawienie przez wnioskodawcę i partnerów (jeśli dotyczy) szczegółowego opisu koncepcji funkcjonowania planowanych działań. Podkreślając koncentrację na aspekcie jakościowym projektu zwrócił uwagę na brzmienie kryterium dostępu nr 15 odnoszącego się do przedstawienia przez wnioskodawcę poprawnej analizy sektora w studium wykonalności. Nawiązując do pytania o kwestię trwałości w przypadku funkcjonowania Sektorowych Rad wspomniał, że ideą wprowadzenia ich do polskiego systemu prawnego jest możliwość ich dalszego finansowania z budżetu państwa, po zakończeniu realizacji projektu. Odnosząc się do pytania o inspirację modelem Blueprint zauważył, że model ten nie ma jeszcze przełożenia na zapisy prawa unijnego, stanowiąc tym samym pewną praktykę zalecaną przez KE. Niemiej warunkiem stawianym przez Komisję w zakresie dalszego finansowania ze środków EFS Sektorowych Rad ds. Kompetencji było rozpoczęcie procesu legislacyjnego zmierzającego do zaimplementowania tych Rad w krajowych przepisach prawa.

Pani Anna Świebocka-Nerkowska (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) potwierdziła, że kierunkiem rozwoju projektu dotyczącego tworzenia Sektorowych Rad jest ich dalsze funkcjonowanie na podstawie przepisów prawa krajowego. Zwróciła uwagę, że dalszy rozwój i funkcjonowanie Rad daje możliwość wdrożenia modelu Blueprint w Polsce. Zaznaczyła, że stworzenie i wsparcie funkcjonowania Rady Programowej ds. Kompetencji oraz Sektorowych Rad ds. Kompetencji jest spójne z tym, co jest rekomendowane na szczeblu europejskim, w tym europejskim programem na

rzecz umiejętności pn. *The New Skills Agenda for Europe.* Odnosząc się do kwestii jakości, zwróciła uwagę na brzmienie kryterium dostępu nr 7, w którym znajduje się wymóg, co najmniej 5-letniego doświadczenia w prowadzeniu przez wnioskodawcę działań wspierających sektor. W opinii pani Świebockiej-Nerkowskiej kryterium to zagwarantuje wybór podmiotu/ów posiadających wieloletnie doświadczenie w realizacji działań wspierających sektor, co będzie jednocześnie gwarancją jakości podejmowanych działań. Przechodząc do uwagi pani Korczyńskiej dotyczącej uzależnienia dalszej realizacji projektu od postępów w realizacji kamieni milowych zaznaczyła, że w przypadku ich niezrealizowania, projekt nie zostanie przedłużony.

Pani Krystyna Marek (Komisja Europejska) podkreśliła kwestię właściwego zarządzania poszczególnymi etapami projektu. W kontekście kryterium dostępu nr 2 w zakresie daty rozpoczęcia realizacji projektu, która nie jest późniejsza niż 3 miesiące od ostatecznego terminu składania wniosków zwróciła uwagę, że będzie ono zmuszało do dokonania oceny w tempie ekspresowym. Jednocześnie zasygnalizowała, że weryfikacja wniosków nie może być działaniem o charakterze masowym, bowiem może się to odbić na jakości projektów.

Odnosząc się do kryterium dostępu nr 7 (doświadczenie wnioskodawcy), **pan Piotr Krasuski** zwrócił uwagę na potrzebę doprecyzowania kwestii pojęcia działań wspierających sektor, jak również określenia, czy doświadczenie odnosi się do beneficjenta jako organizacji, czy do pracowników w niej pracujących. Przechodząc do kwestii studium wykonalności zaznaczył, że w katalogu kryteriów znajdują się aż trzy kryteria odnoszące się do studium wykonalności. Zasygnalizował, że dane kryterium zostanie spełnione, jeśli wnioskodawca otrzyma, co najmniej 60% maksymalnej punktacji przewidzianej dla danego punktu we wzorze studium wykonalności. Jeszcze raz podkreślił, że wymóg przedstawienia studium wykonalności jest kryterium obligatoryjnym, zaś jego niedostarczenie wiąże się z negatywną weryfikacją projektu na ocenie formalnej. Wyjaśnił, że poszczególne punkty studium wykonalności, wymienione w kryteriach, są oceniane pod kątem jakościowym i najlepiej ocenione otrzymają największą liczbę punktów, pod warunkiem otrzymania, co najmniej 60% maksymalnej punktacji przewidzianej dla danego punktu w studium wykonalności.

Pani Krystyna Marek (Komisja Europejska) zapytała czy ocena jakościowa studium wykonalności odbywa się na etapie oceny formalnej, czy merytorycznej.

Pan Piotr Krasuski odwołując się do przykładu fiszki konkursowej w Działaniu 4.3 PO WER zaproponował, aby treść studium wykonalności dołączonego do wniosku o dofinansowanie i weryfikowanego na etapie oceny formalnej, podlegała również ocenie w ramach oceny kryterium 3.2 *Adekwatność doboru grupy docelowej (…)* oraz 4.1 *Spójność zadań (…)* podczas procesu oceny merytorycznej.

Odwołując się do doświadczenia w zakresie tworzenia pierwszych Sektorowych Rad ds. Kompetencji, **pani Wallis Goelen** zwróciła uwagę na potrzebę opracowania wspólnie z partnerami społecznymi jednego, spójnego i horyzontalnego studium wykonalności. W tym kontekście wyraziła wątpliwości w zakresie potrzeby opracowywania i przedstawiania przez każdego wnioskodawcę studium wykonalności Sektorowej Rady. Zasugerowała, aby najpierw opracować kompleksowe studium wykonalności celem analizy potrzeb w kierunku utworzenia Rady dla danego sektora.

Pani Anna Świebocka-Nerkowska potwierdziła, że taka jest logika i sekwencja działań w przypadku planowanego konkursu w Działaniu 2.12 PO WER. Nawiązując do utworzenia Sektorowej Rady ds. Kompetencji dla sektora motoryzacyjnego podkreśliła ogromne znaczenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi i innymi interesariuszami działającymi w ramach tego sektora. Wskazała, że w kolejnym etapie, tj. składania wniosków, poszczególni beneficjenci opracowują studium wykonalności Sektorowej Rady, które stanowi uszczegółowienie opisu koncepcji funkcjonowania Rady.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że takie podejście wynika z dotychczasowych doświadczeń modeli wspierania Sektorowych Rad, uzgadnianych we wcześniejszych konkursach w tym zakresie.

Podkreślił, że etap składania wniosków o dofinansowanie zawierający element dostarczenia studium wykonalności Rady ma charakter oddolny. Zwrócił uwagę, że gdyby PARP musiał najpierw opracować jedno, horyzontalne studium wykonalności Sektorowej Rady musiałby to się odbyć w trybie projektu pozakonkursowego. Zastosowanie proponowanego podejścia oddolnego, tj. opracowanie studium wykonalności na szczeblu projektu, w odniesieniu do ważnego strategicznie dla Polski sektora motoryzacyjnego, daje wiarygodność partnerom. W ramach projektu powierza się zarządzanie Sektorową Radą podmiotom, które mają bogate doświadczenie. Podkreślił również, że takie podejście jest gwarancją najwyższego poziomu profesjonalizmu i jakości realizowanych działań.

Odnosząc się do kryterium dostępu nr 7, **pani Anna Świebocka-Nerkowska** potwierdziła, że chodzi konkretnie o podmiot, który jest wnioskodawcą lub partnerem w projekcie. Wyjaśniła, że pod pojęciem działań wspierających sektor należy rozumieć wszelką aktywność podmiotu mającą na celu rozwój tego sektora pod kątem poprawy kompetencji pracowników i ich dostosowania do potrzeb przedsiębiorców.

Pan Piotr Krasuski zaproponował przejście do podjęcia uchwały uwzględniającej uwagi z dyskusji w zakresie kryteriów dostępu nr 7 i 13, jak również autopoprawkami Instytucji Pośredniczącej w kryterium dostępu nr 3 oraz usunięcie kryterium dostępu nr 10.

Odnosząc się do kryterium dostępu nr 7, **pani Krystyna Marek** wyraziła wątpliwość w zakresie sformułowania „inne działania". Zasugerowała usunięcie lub doprecyzowanie wskazanego zapisu.

Pani Anna Świebocka-Nerkowska zwróciła uwagę, że usunięcie zapisu „innych działań" mogłoby błędnie zawęzić katalog beneficjentów. Następnie zwróciła uwagę na potrzebę szczegółowego doprecyzowania zamkniętego katalogu działań wspierających sektor.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) zasugerowała pozostawienie sformułowania w obecnym brzmieniu. Jakakolwiek próba zawężenia katalogu działań wspierających sektor może się zakończyć niepowodzeniem i w konsekwencji brakiem utworzenia Sektorowej Rady.

Pan Piotr Krasuski zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla II Osi Priorytetowej PO WER 2014-2020, opracowanym przez PARP, z uwzględnieniem propozycji poprawek. W głosowaniu wzięło udział 36 osób. Wszyscy głosujący opowiedzieli się za przyjęciem uchwały. Tym samym uchwała została przyjęta.

Następnie, **pan Piotr Krasuski** zaproponował przejście do punktu zgłoszonego w trybie nadzwyczajnym w zakresie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2016 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP. Zaznaczył, że pilne podjęcie decyzji jest istotne z uwagi na potrzebę zagospodarowania środków przeznaczonych na realizację przez partnerów społecznych działań mających na celu opracowanie analizy potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw sektora MSP w Działaniu 2.2 PO WER. Jedyna proponowana zmiana to usunięcie z fiszki konkursu nr 2 kryterium dostępu nr 7: *Data rozpoczęcia okresu realizacji projektu jest nie późniejsza niż 9 miesięcy od ostatniego dnia składania wniosków*. Powyższa modyfikacja miałaby zastosowanie do wszystkich beneficjentów, którzy aktualnie podpisali umowy, jak również tych, którzy są zawieszeni w związku z wydawaniem przez Izby Skarbowe indywidualnych interpretacji VAT.

Pani Wallis Goelen (poinformowała, że Komisja Europejska jest w trakcie opracowywania odpowiedzi na pismo Wicepremiera Mateusza Morawickiego w sprawie kwalifikowalności VAT w obszarze wsparcia dla przedsiębiorców i projektów innowacyjnych. Niestety na chwilę obecną pismo ma jeszcze status roboczy, w związku z powyższym, KE nie może przedstawić szczegółowych propozycji w tym zakresie. Wskazała, że pismo odwołuje się między innymi do definicji beneficjenta zawartej w art. 2 pkt. 10 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013, jak również kontekstu pomocy publicznej. Stwierdziła, że konkluzja pisma sprowadza się do braku możliwości kwalifikowania VAT ze środków funduszy europejskich, w przypadku gdy VAT jest uprawnionym wydatkiem na podstawie krajowych przepisów podatkowych.

Pan Piotr Krasuski poinformował, że ostatnia decyzja Naczelnego Sądu Administracyjnego odrzucająca jedną z interpretacji wytycznych skarbowych daje nadzieję na szybkie rozwiązanie problemu. Odnosząc się do pełnej definicji beneficjenta w kontekście zapisów rozporządzenia ogólnego 1303/2013 poinformował, że IZ stoi na stanowisku, że art. 2 pkt 10 należy czytać w całości. Zaznaczył, ze stanowisko Komisji Europejskiej jako odpowiedź do pisma MR będzie miało ogromny wkład w zakresie rozwiązania rozbieżności interpretacyjnych. Powyższe, będzie miało również istotne znaczenie dla dalszej realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS, nie tylko w Polsce ale i w całej Unii Europejskiej. Wskazał na potrzebę dalszego dialogu z Komisją Europejską również na poziomie politycznym, w celu wspólnego, satysfakcjonującego rozwiązania sprawy. Zaznaczył, że takie rozmowy są prowadzone również wewnątrz Ministerstwa Rozwoju, gdzie zapadła wspólna decyzja o skierowaniu prośby o właściwą interpretację do grup eksperckich działających przy Dyrekcjach Generalnych KE. Podkreślił, że zastosowanie interpretacji definicyjnej DG Regio zrodziłoby wiele problemów, ponieważ specyfika beneficjenta w EFS jest nieco odmienna niż w EFRR. Zaznaczył, że wszystkie służby prawne, zarówno w Ministerstwie rozwoju, jak i Komisji Europejskiej pracują nad interpretacją definicji beneficjenta w kontekście pomocy publicznej oraz niewykluczone wydaje się rozróżnienie tej definicji stosowanej w EFS i EFRR.

Pani Wallis Goelen zapewniła, że Komisja zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji, jaką jest problem interpretacyjny w tym zakresie.

Pan Piotr Krasuski zaproponował przejście do procedury głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów dla Osi II PO WER (Działanie 2.2 PO WER). W głosowaniu wzięło udział 38 osób, z czego 37 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, natomiast 1 osoba wstrzymała się od głosu. Tym samym uchwała została przyjęta.

8. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MRPiPS

Pan Łukasz Mikulec (DZF, MR) omówił zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER 2014-2020 w zakresie kompetencji MRPiPS (prezentacja stanowi załącznik nr 10 do protokołu).

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) podziękowała za uwzględnienie większości zmian zgłoszonych przez KE podczas warsztatów dedykowanych zmianom w Osi II PO WER. Zwróciła uwagę na istotę projektu pn. *Nowoczesne narzędzia wsparcia aktywności osób niepełnosprawnych* nie tylko z uwagi na wielkość alokacji rzędu 10 mln euro, ale przede wszystkim jego znaczenia dla procesu aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Następnie wskazała, że Komisja nie zgłasza uwag do projektu dotyczącego modernizacji publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia planowanego do realizacji w Działaniu 2.4 PO WER.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) podziękowała za uwzględnienie szeregu uwag, dzięki czemu fiszka w obecnym kształcie spełnia oczekiwania zarówno strony organizacji pracodawców, jak i zaangażowanych podmiotów zajmujących się sytuacją osób z niepełnosprawnościami. Podkreśliła, że alokacja projektu (ok. 40 mln zł) zostanie wykorzystana z maksymalną skutecznością oraz spowoduje osiągnięcie efektów, których oczekują wszystkie strony.

Pan Aleksander Waszkielewicz (Grupa ON Inclusion 14-20) na wstępie zauważył, że miejsce XIV posiedzenia Komitetu Monitorującego jest niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wspomniał, że dotychczas Komitet Monitorujący PO WER wyznaczał standardy jak organizować spotkania w miejscach, które są dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Zaznaczył, że następnym razem warto skorzystać z doradztwa i usług konsultingowych w tym zakresie w ramach Programu współpracy Ministerstwa Rozwoju z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Podziękował wszystkim zaangażowanym za wkład i przygotowanie fiszki projektu pozakonkursowego w zakresie wsparcia aktywności osób niepełnosprawnych. Podkreślił, że projekt jest pierwszym od lat działaniem, które umożliwia

utworzenie nowoczesnych instrumentów wsparcia na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych. Dlatego też realizacja tego projektu jest niezwykle ważna i potrzebna. W tym miejscu podkreślił znaczenie opracowania rzetelnej analizy celem opracowania listy priorytetów i niezbędnych instrumentów wsparcia. Zaznaczył, że celem projektu jest wypracowanie pewnych wniosków i rozwiązań na przyszłość, poprzez przygotowanie kompleksowej propozycji wdrożenia do systemu prawnego nowych lub zmodyfikowanych instrumentów wsparcia aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami. W tym kontekście zasugerował podzielenie projektu na dwie części. Pierwszy element, analityczny, mógłby zostać uruchomiony w momencie kiedy definiuje się listę priorytetów niezbędnych do kompleksowego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Natomiast druga część projektu obejmowałaby szerokie konsultacje społeczne wraz z elementem testującym. Wskazał, że na realizację projektu potrzebne byłoby kolejne 40 mln zł. Następnie podkreślił, że projekt jest niezwykle istotny i należy dążyć do wydajnego i efektywnego wydatkowania pieniędzy w taki sposób, aby osoby niepełnosprawne mogły czerpać z projektu jak najwięcej korzyści.

Pani Wallis Goelen zaznaczyła, że jest to bardzo duże i ważne przedsięwzięcie w kontekście pełnej spójności z postanowieniami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.* Podkreśliła, że projekt dotyczący osób niepełnosprawnych z alokacją 10 mln euro stanowi rzadkość na szczeblu unijnym, dlatego też w sposób szczególny należy się temu przyglądać. W tym miejscu poruszyła kilka uwag i komentarzy, zgłaszanych przez przedstawiciela KE podczas warsztatów. Po pierwsze należy zapewnić właściwy poziom szczegółowości przy określaniu problemów, które zostaną rozwiązanie dzięki realizacji tego projektu. Fiszka projektowa powinna zapewnić szczegółową listę instrumentów i rozwiązań w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej, które zostały zmodyfikowane lub na nowo wprowadzone. Podkreśliła, że była to prośba zgłoszona podczas warsztatów ze strony organizacji pozarządowych reprezentujących środowisko osób niepełnosprawnych. Następnie poprosiła o potwierdzenie, że pierwszy kamień milowy określony w projekcie będzie dotyczył analizy wszystkich rozwiązań prawnych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, dla którego punktem wyjścia będzie diagnoza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Kontynuując swoją wypowiedź poprosiła o zagwarantowanie, mając na uwadze przewidzianą alokację, że wypracowane w ramach projektu instrumenty i rozwiązania przyczynią się do wprowadzenia realnej zmiany systemowej w zakresie poprawy zatrudnienia i utrzymanie się na rynku pracy osób niepełnosprawnych. Potwierdziła, że zmiana trybu realizacji projektu na pozakonkursowy nie stanowi dla Komisji problemu, o ile powyższy warunek zostanie spełniony. W odniesieniu do składu Komitetu Sterującego, który zostanie powołany przy projekcie wskazała, że liczba reprezentantów organizacji pozarządowych powinna być wyższa niż przedstawicieli pracodawców. W kontekście propozycji pana Waszkielewicza w zakresie podziału projektu na dwie części poinformowała, że w takiej sytuacji projekt w dalszym ciągu będzie zgodny z zapisami PO WER.

Odnosząc się do gwarancji zapewnienia rozwiązań legislacyjnych i systemowych mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy, **pan Piotr Krasuski** (DZF, MR) potwierdził, że taki właśnie cel został zdefiniowany w jednym z kamieni milowych projektu. Przechodząc do propozycji podziału projektu na dwie części poinformował, że kwestia ta musiałaby zostać uwzględniona w treści zmienianego obecnie Programu. Zwrócił uwagę, że proces ten wiązałby się z trwającą kilka miesięcy procedurą. Podkreślił, że mając na względzie harmonogram czasowy projektu, IP zależy na możliwie szybkim terminie jego realizacji. Ponadto, odwołując się do doświadczeń z realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) zwrócił uwagę na dość niską efektywność projektów analitycznych pozbawionych elementu pilotażu.

Pan Krzysztof Kosiński (Przedstawiciel Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych) potwierdził obawy MR związane z podziałem projektu na dwie odrębne części (analityczną i testującą). Następnie zwrócił uwagę na wartość projektu, która jest stosunkowo wysoka, niemniej stanowi mniej niż 1% wydatków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczanych na wsparcie osób niepełnosprawnych. Wskazał, że środki te pochodzą z kilku źródeł, m.in. wpłat pracodawców. Następnie zauważył, że możliwość wprowadzenia zmian o charakterze

systemowym jest zależna od wysiłku i starań wielu interesariuszy zaangażowanych w całym systemie na poziomie krajowym.

Pan Łukasz Domagała (Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych) zwrócił uwagę, że projekt powinien wszystkich przygotować do wprowadzenia planowanych zmian systemowych. Następnie wyraził opinię, zgodnie z którą należałoby rozważyć jeszcze kilka uwarunkowań do wprowadzenia w ww. projekcie. Odnosząc się do wypowiedzi przedstawiciela PFRON, pan Domagała wskazał na konieczność wzmocnienia mechanizmów warunkujących przejścia pomiędzy etapami.

Pani Dorota Rybarska-Jarosz (Konwent Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej) zawnioskowała o uwzględnienie w Komitecie Sterującym powoływanym przy projekcie po jednym przedstawicielu władz wojewódzkich i powiatowych.

Pani Aneta Zaraś (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) przyjęła propozycję przedmówcy. Następnie potwierdziła, że identyfikacja wszystkich instrumentów rehabilitacji społecznej i zawodowej, które powinny podlegać modyfikacji będzie realizowana w pierwszym kamieniu milowym projektu. Ponadto zasygnalizowała, że rolą Komitetu Sterującego będzie m. in. wskazywanie, które instrumenty będą celem testowania.

Pan Piotr Krasuski zgodził się z wypowiedzią przedmówcy. Następnie wskazał, że z jednej strony będzie to analiza wszystkich instrumentów rehabilitacji społecznej i zawodowej, które powinny podlegać modyfikacji oraz identyfikacja wszystkich ew. obszarów, w których konieczne jest wprowadzenie całkiem nowych instrumentów. Z drugiej strony będzie to możliwość wyboru i testowania konkretnych instrumentów. Stwierdził, że wkład dotychczasowych projektów realizowanych w PO KL i wcześniej w EQUAL może mieć tutaj duże znaczenie. Następnie, nawiązał do struktury kosztów planowanych w poszczególnych kamieniach milowych projektu. Wskazał, że 88% środków projektu zostanie przeznaczone na IV kamień milowy zakładający pilotaż zmodyfikowanych i nowych instrumentów systemu rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami. W przypadku zadania przewidującego przeprowadzenie analizy, projekt zakłada jedynie 2% alokacji. Nawiązując do wypowiedzi pana Domagały podkreślił potrzebę wzmocnienia mechanizmu warunkującego przejście z jednego etapu do kolejnego. Wskazał, że nie dostrzega potrzeby dzielenia określonych kamieni milowych na poszczególne projekty, a mnożenie biurokracji jest niezasadne. Stwierdził, że najważniejszym etapem projektu jest I kamień milowy, który powinien zakończyć się opracowaniem raportu z konkretnymi rekomendacjami do zastosowania.

Pani Wallis Goelen stwierdziła, że chęć zagwarantowania implementacji efektów projektu do systemu prawa krajowego wymaga wcześniejszego przetestowania instrumentów posiadających potencjał do przeprowadzenia takich działań. Następnie wskazała, że silny mechanizm kontrolny może okazać się użyteczny, jak również niezbędny w przypadku podziału projektu na część analityczną i testującą. Wskazała, że decyzja w tym zakresie należy do IZ PO WER oraz członków Komitetu. Odnosząc się do składu Komitetu Sterującego zasygnalizowała, że warto byłoby zagwarantować w nim udział dwóch przedstawicieli organizacji pozarządowych delegowanych przez Krajową Radę Konsultacyjną ds. Osób Niepełnosprawnych. Następnie potwierdziła zasadność uwagi dotyczącej przemieszczania się pomiędzy etapami w projekcie.

Pan Aleksander Waszkielewicz poparł stanowisko komisji w kwestii składu Komitetu Sterującego w projekcie. Odnosząc się do budżetu PFRON poinformował, że niemal 60% środków jest przeznaczona na rehabilitację zawodową, zaś reszta na pozostałe kwestie. Zaznaczył, że w opisie projektu wskazuje się na nierównowagę pomiędzy liczbą instrumentów skierowanych do pracodawców, a liczbą instrumentów wspierających bezpośrednio osoby z niepełnosprawnościami. Powołując się na dane z projektu zauważył, że wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym osiągnął w 2016 r. rekordową wartość blisko 24%. Jednocześnie podkreślił, że zmianom we wskaźnikach aktywności ekonomicznej osób z niepełnosprawnościami nie towarzyszą istotne zmiany w zakresie instrumentów wspierających te osoby na rynku pracy. Stwierdził, że wzmocnienie etapowania byłoby dużo łatwiejsze i bezpieczniejsze niż podział projektu na dwie części.

Ponadto, w kontekście realizacji poszczególnych kamieni milowych wskazał, że pierwszy etap obejmujący diagnozę i analizę jest najważniejszy. Równie ważny, w opinii pana Waszkielewicza, jest także element testujący w drugim etapie, który konsumuje 88% alokacji. Kontynuując swoją wypowiedź wspomniał, że w tym momencie trudno jest ostatecznie zagwarantować pełne wdrożenie do systemu prawnego instrumentów wypracowanych w projekcie, gdyż ich wypracowanie nastąpi w oparciu o wyniki pilotażu oraz konsultacji, które zostaną przeprowadzone po jego zakończeniu.

Pan Piotr Krasuski jeszcze raz podkreślił, że projekt gwarantuje - w postaci jednego z kamieni milowych - wypracowanie, w oparciu o wyniki pilotażu oraz przeprowadzone po jego zakończeniu konsultacje, ostatecznego kształtu projektów rozwiązań prawnych, które mają zostać wprowadzone do systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej, w tym projektów zmian aktów wykonawczych oraz harmonogramu ich wdrożenia. Wskazał, że zatwierdzenie tych rozwiązań prawnych leży wyłącznie w kompetencjach rządu. Stwierdził, że efekty projektu doprowadzą do zmian systemowych, bowiem projekt posiada potencjał, aby tę zmianę rozpocząć przy zaangażowaniu szerokiego spektrum instytucji różnego szczebla. Następnie zgodził się z wypowiedzią pana Waszkielewicza, że najważniejsze etapy projektu to diagnoza oraz pilotaż. Zasugerował wprowadzenie w kamieniach milowych rekomendacji dla dalszych etapów wdrażania projektu, których zatwierdzenie warunkowałoby przejście do kolejnych etapów poprzez wdrażanie następnych kamieni milowych projektu. Wskazał, że jest to model, który jest wdrażany w projektach innowacyjnych. Najpierw musi być prototyp, który będzie zatwierdzony, a potem można przejść do fazy testującej na dużą skalę. Odnosząc się do kwestii nadzoru w zakresie przejścia z etapu do kolejnego etapu wskazał, że z pewnością zastosowanie takiego mechanizmu przejścia pozwoliłoby na większą gwarancję skutecznej realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Pani Aneta Zaraś zgodziła się na propozycję zatwierdzania przez Komitet Sterujący poszczególnych kamieni milowych pierwszego i drugiego etapu jako warunek przejścia do kolejnej fazy projektu. Niemniej, zdaniem przedstawicielki MRPiPS powyższe powinno zostać wprowadzone dopiero po przeprowadzeniu konsultacji środowiskowych wypracowanych propozycji zmian.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że jest to dobry kierunek prac przed przystąpieniem do fazy testowania projektu określonej w IV kamieniu milowym.

Pani Wallis Goelen poparła propozycję przedmówców. Wskazała, że silny mechanizm kontrolny w postaci nadzoru kolejnych etapów projektu oraz mechanizm społeczny polegający na większej reprezentatywności przedstawicieli organizacji pozarządowych w Komitecie Sterującym są zmianami, które w pełni satysfakcjonują Komisję Europejską.

Pan Andrzej Waszkielewicz stwierdził, że powinno być rzeczą oczywistą, że każdy etap w projekcie akceptuje Komitet Sterujący, dlatego też propozycja MR i MRPiPS jest bezdyskusyjna. Podkreślił, że projekt daje ogromne nadzieje na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Wskazał, że zatwierdzenie przez Komitet Sterujący propozycji modyfikacji funkcjonujących instrumentów i projektów nowych instrumentów będzie miało miejsce w III kamieniu milowym. Tym samym fiszka będzie zawierała informację na temat tego, czy wszystko, co do tej pory zostało skonsultowane i zaprojektowane jest naprawdę narzędziem, które może spowodować realną zmianę i rzeczywiście odpowiada na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Ponadto pozytywnie odniósł się do propozycji rozszerzenia składu Komitetu Sterującego powołanego przy projekcie.

Pan Piotr Krasuski zaproponował przejście do procedury głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla II Osi Priorytetowej PO WER 2014-2020, opracowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, z czego 35 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, natomiast 1 osoba wstrzymała się od głosu. Tym samym uchwała została przyjęta.

9. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Działania 4.3 PO WER

Pani Dominika Tadla (DZF, MR) omówiła zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Działania 4.3 PO WER (prezentacja stanowi załącznik nr 11 do protokołu).

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) zwrócił uwagę na zakres projektu pozakonkursowego pn. *Wdrożenie nowego modelu kształcenia specjalistów ds. zarządzania rehabilitacją - jako element systemu kompleksowej rehabilitacji w Polsce.* Zaznaczył, że projekt ma charakter unikatowy z uwagi na swoją rolę w tworzeniu modelowego systemu wczesnej, kompleksowej rehabilitacji. Projekt bazuje na doświadczeniach niemieckich, a jego głównym zamierzeniem jest opracowanie i wdrożenie modelu kształcenia specjalistów ds. zarządzania rehabilitacją. Wskazał, że aktualnie w Polsce funkcjonują różnego typu rehabilitacje zapewniane przez różne jednostki, tj. Narodowy Fundusz Zdrowia oraz PFRON. Zaznaczył, że w projekcie chodzi o zapewnienie menedżera, który koordynuje rehabilitację kompleksową, lub jej elementy oraz wspomaga aktywnie powrót do pracy/ aktywnego życia społecznego poprzez m.in. koordynację finansowania rehabilitacji (wiedza o źródłach i możliwościach), kontakty z pracodawcami (przygotowanie miejsca pracy) oraz z otoczeniem (np. rodziną) osoby wymagającej rehabilitacji. Zwrócił uwagę, że model został opracowany w szkole rehabilitacji w Niemczech i przetestowany na Litwie. Ponadto, projekt stanowi integralną część tworzonego przez PFRON i Zakład Ubezpieczeń Społecznych innowacyjnego Programu pn. „Wczesna, kompleksowa rehabilitacja szansą na powrót do aktywności społecznej lub zawodowej". W ramach ww. Programu, w Działaniu 2.6 PO WER, planowana jest realizacja projektu dotyczącego rehabilitacji kompleksowej pn. „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu wczesnej, kompleksowej rehabilitacji, umożliwiającego osobom powrót do aktywności społecznej lub zawodowej".

Odnosząc się do projektu ponadnarodowego w zakresie wykorzystania współpracy ponadnarodowej w projektach współfinansowanych z EFS, **pani Aleksandra Wąsik** (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych) zwróciła uwagę na kwestię właściwej koncepcji docierania do potencjalnych grantobiorców, która to powinna stanowić jeden z elementów strategii realizacji projektu. Stwierdziła, że w tym kontekście, zamiast kampanii promocyjnej widziałaby rolę Ministerstwa Rozwoju, które ma obowiązek publikacji i rozpowszechniania informacji o projektach transgranicznych. W tym celu należałoby wprowadzić w fiszce modyfikację polegającą na dopisaniu, że projekt może być rozszerzony o komponent transgraniczny. Zdaniem pani Wąsik, taka propozycja obyłaby się bez konsumowania dodatkowych zasobów związanych z promocją i dotarciem do grantobiorców. Ponadto, zapytała o specyfikę założonych w fiszce projektu wskaźników w zakresie liczby instytucji, które podjęły współpracę z partnerem ponadnarodowym (115), oraz liczby wdrożonych nowych rozwiązań (100). Zwróciła uwagę na wysokość grantu w maksymalnej kwocie 100 tys. zł, co biorąc pod uwagę wartość wskaźnika wyczerpuje niecałą połowę alokacji przeznaczonej na konkurs.

Pani Dorota Korczyńska (Związek Województw RP) poparła głos pani Wąsik w kontekście rozszerzenia projektu o komponent transgraniczny, który może okazać się niezwykle przydatny. Mając na uwadze tytuł konkursu oraz podstawowe informacje w fiszce, poprosiła o zapewnienie, że konkurs dotyczy wyboru grantodawców, którzy będą wdrażali projekty w oparciu o współpracę ponadnarodową. Ponadto, mając na względzie katalog kryteriów zapytała, czy instytucja udzielająca grantów musi również wykazać współpracę ponadnarodową. Odnosząc się do kwestii współpracy z Ministerstwem Rozwoju w zakresie dotarcia do potencjalnych grantobiorców zaznaczyła, że warto, aby możliwość realizacji komponentu transgranicznego pojawiła się w projekcie. Jednocześnie wyraziła sprzeciw, aby powyższe zostało wprowadzone w formie obligatoryjnej. Kontynuując swoją wypowiedź wskazała, że fiszka konkursu jest bardzo interesująca, niemniej należałoby ją uzupełnić bądź wyjaśnić kilka kwestii formalnych dotyczących m. in. współpracy pomiędzy grantodawcą, a grantobiorcą, regulowaniem płatności, zatwierdzaniem wydatków, koncepcją docierania do grantobiorców itp. Podkreśliła, że przed zatwierdzeniem tego projektu należałoby wyjaśnić powstałe wątpliwości.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że również operator w projekcie musi wykazać partnerstwo ponadnarodowe. Wskazał, że tego rodzaju wymóg wynika z horyzontalnej zasady zapisanej w Programie, zgodnie z którą wszystkie działania podejmowane w ramach osi IV PO WER muszą mieć charakter ponadnarodowy lub innowacyjny. Odnosząc się do koncepcji projektu zaznaczył, że od początku konstruowania systemu polityki spójności i PO WER, Ministerstwo Rozwoju przyjęło zasadę, że wszystkie projekty w ramach komponentu ponadnarodowego będą oddzielne formalnie, tj. poza administracją rządową. Wskazał, że kwestią dyskusyjną może być to, że fiszka konkursu przewiduje granty w rozumieniu art. 35 ustawy wdrożeniowej, a nie realizację standardowych projektów w rozumieniu ww. ustawy. Stwierdził, że konkurs w Działaniu 4.3 PO WER powinien stanowić zachętę dla beneficjentów z uwagi na fakt, że taka forma współpracy z partnerem zagranicznym generuje znaczącą wartość dodaną. Zauważył, że współpracujący ze sobą beneficjenci z różnych krajów wzajemnie się od siebie uczą, wspólnie rozwiązują problemy, upraszczając w ten sposób swoje działania. Zaznaczył, że takie formy współdziałania powinny stanowić przyszłość polityki spójności. Jednocześnie zauważył, że oferowane wsparcie powinno być również interesujące dla przedsiębiorców. Uzyskany grant nie będzie oceniany ani monitorowany przez Instytucję Zarządzającą, a jego wybór będzie się odbywał wyłącznie za pośrednictwem operatora. Rolą operatora będzie natomiast analiza i ocena tego, w jakim stopniu dany grant jest uzasadniony w kontekście tego, co było realizowane w projekcie standardowym. Jednocześnie wskazał, że to grantobiorcy będą regulowali płatności, co wydaje się prostsze niż regulacja kosztów pomiędzy beneficjentem, a instytucją, która dokonuje kontraktacji.

Pani Dorota Korczyńska poprosiła o spojrzenie na ww. zagadnienie z punktu widzenia beneficjenta Regionalnego Programu Operacyjnego. Zauważyła, że co do zasady nie powinno realizować się wsparcia, gdzie występują zobowiązania pomiędzy różnymi programami operacyjnymi. Dlatego tak istotne jest ustalenie ewentualnych wzajemnych zależności między instytucjami organizującymi konkurs a operatorami grantów oraz wskazanie, na jakich zasadach i przez kogo przyznawane i rozliczane będzie wsparcie. Zadeklarowała również wolę współpracy regionów przy opracowywaniu założeń formalno – prawnych udzielania wsparcia (z uwagi na fakt, iż granty mają być dopełnieniem projektów realizowanych również w ramach RPO).

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) zasygnalizowała, że fiszka konkursu wymaga pewnej modyfikacji pod kątem doprecyzowania kryteriów wyboru oraz kwestii właściwego targetowania, ponieważ cel konkursu wydaje się być niejasny. Wskazała, że planowany zakres konkursu jest zbyt szeroki, brakuje w nim jasnych kryteriów weryfikujących czy dany grant powinien zostać wsparty, czy też nie. Następnie zauważyła, że planowane przedsięwzięcie stanowi klasyczny przykład regrantowania. Wskazała, że w przypadku omawianego konkursu redystrybucja środków finansowych z wykorzystaniem operatora wiąże się z pewnym problemem polegającym na tym, że instytucja przekazuje środki, a więc i odpowiedzialność za nie operatorowi, który później sam definiuje kryteria i sposób wyboru grantów do dofinansowania. Powyższe odbywa się bez żadnego wpływu podmiotu przekazującego środki operatorowi. Następnie poinformowała, że służby Komisji pracują aktualnie nad kwestią właściwego stosowania systemu regrantowania i niedługo stanowisko w tej kwestii zostanie przez nie przedstawione. Mając na względzie ww. powody zaapelowała o chwilowe wstrzymanie się z realizacją tego projektu. Jednocześnie zasygnalizowała, że realizacja tego typu projektów odbywa się na dzień dzisiejszy na wyłączne ryzyko i odpowiedzialność poszczególnych instytucji. Ponadto, zwróciła uwagę na potrzebę przeprowadzenia dodatkowej analizy w kontekście zachowania zasady konkurencyjności przy wyborze grantów. Wskazana analiza mogłaby, w opinii Komisji, zostać przeprowadzona przez niezależny organ, tj. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK).

Pan Piotr Krasuski odwołując się do struktury fiszki konkursu poinformował, że wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że pomoc publiczna w tym przypadku występuje. Zasygnalizował, że problem leży głębiej, tj. tam gdzie nie wiadomo, co należy zrobić, gdy pomoc publiczna występuje w kontekście interpretacji art. 2 pkt. 10 rozporządzenia ogólnego. Stwierdził, że z tego powodu tak ważna jest kwestia uzgodnienia wspólnie z Komisją kwestii ostatecznej interpretacji definicji beneficjenta oraz jej

stosowania w konkretnych formach wsparcia. Odnosząc się do analizy UOKiK i występowania pomocy publicznej zaznaczył, że zgodnie z prawodawstwem programy grantowe podlegają szerokim konsultacjom, w tym m. in. UOKiK. Jednocześnie zapewnił, że realizacja projektów w kontekście ponownie uzgadnianej prawnej interpretacji art. 2 pkt. 10 rozporządzenia ogólnego nie stanowi zagrożenia, ani nie wiąże się z ryzykiem dla tych projektów. Przypomniał, że realizacja projektów w ujęciu formuły regrantowania odbywa się w Polsce, co najmniej od 2006 r., a wiele z tych projektów zostało już zakończonych i zaudytowanych. Przechodząc do uwagi dotyczącej większego ukierunkowania oferowanego wsparcia poinformował, że nie przewiduje się żadnych specyficznych ukierunkowań, z uwagi na trudność zdefiniowania zakresów grantów na obecnym etapie. Zaznaczył, że założeniem konkursu jest poszukiwanie szerokiej współpracy beneficjentów w różnych krajach i różnym obszarze związanym z wdrażaniem EFS. Z tego względu uznał, że byłby daleki od definiowania w fiszce szczegółowych kryteriów wyboru grantów. Wskazał, że obecne rozwiązanie polegające na delegowaniu środków i odpowiedzialności z instytucji na operatora, który dokonuje wyboru i podpisuje kontrakt z grantobiorcą jest dobrym założeniem. Podkreślił, że system, w którym instytucja wyszukuje operatorów jest na chwilą obecną jedynym system mający zastosowanie w kontekście sprawności i efektywności realizacji projektów przez beneficjentów w ramach współpracy ponadnarodowej. Z tego względu Ministerstwo Rozwoju rekomenduje do przyjęcia przez Komitet zaprezentowaną fiszkę konkursu.

Pani Wallis Goelen ponownie zasygnalizowała wątpliwości Komisji w zakresie prawidłowego rozumienia pojęcia regrantowanie w przypadku tej fiszki konkursu.

Pan Piotr Krasuski ponownie potwierdził, że IP rekrutuje operatora. Następnie wyjaśnił jaka jest jego faktyczna rola. Wskazał, że podmiot będący operatorem, we współpracy z instytucją, która go wybiera w drodze otwartego konkursu, definiuje strategię określającą system wyboru grantów. Jest to więc typowa rekrutacja jak w standardowym projekcie, z tą różnica że zamiast fizycznych uczestników rekrutuje się beneficjentów, grantobiorców będących instytucjami. Zauważył, że być może problem jaki zaistniał ze strony Komisji jest kwestią semantyki, czy w przypadku wyboru grantobiorcy mamy do czynienia z rekrutacją, czy kontrolowaną selekcją. Potwierdził jednak, że w przypadku realizacji zarówno tego konkursu, jak i w przypadku pozostałych projektów grantowych w Polsce mamy do czynienia z rekrutacją.

Pani Wallis Goelen zwróciła uwagę, że określenie systemu naboru, czy wyraźne zdefiniowane kryteriów selekcji grantów jest szczególnie istotne z uwagi na fakt, że operator dokonuje wyboru grantów w zakresie wielu priorytetów inwestycyjnych. Powyższe powoduje pewnego rodzaju utrudnienie, ze względu na ogromną liczbę instytucji, z którymi trzeba będzie współpracować. W związku z powyższym, jak również z uwagi na to, że nie ma presji na zatwierdzanie tego projektu na przedmiotowym posiedzeniu zaproponowała jego szczegółowe omówienie na kolejnym spotkaniu. Wskazała, że powyższe jest istotne zwłaszcza w odniesieniu do trwającego zamieszania związanego z prawną interpretacją art. 2 pkt. 10 rozporządzenia ogólnego.

Pan Piotr Krasuski wskazał na potrzebę podjęcia decyzji w zakresie omawianej fiszki w trakcie trwającego posiedzenia. Powyższe ma umożliwić IP pracę nad doprecyzowaniem dokumentacji konkursowej. Odnosząc się do zawiłości związanych z prawną interpretacją definicji beneficjenta ponownie podkreślił, że MR stoi na stanowisku, że art. 2 pkt.10 rozporządzenia ogólnego należy czytać łącznie, tj. beneficjent to instytucja, która inicjuje lub inicjuje i wdraża. Wskazał, że spójnik „i" jest tutaj kluczowy, gdyż oznacza, że beneficjentem nie może być instytucja, która wyłącznie wdraża, ale nie inicjuje. Następnie wyjaśnił, że w odniesieniu do konkursu w Działaniu 4.3 PO WER oznacza to, że nie można mówić o odbiorcach grantu jako inicjujących działania, ponieważ otrzymują oni tylko fundusze na osiągnięcie pewnego celu, ale nie decydują jaki to jest cel i nie decydują o jego definiowaniu. Beneficjentem w tym przypadku jest operator, dokonujący selekcji czyli wyboru grantobiorców. Zauważył, że z powyższego wynika różnica pomiędzy selekcją, a rekrutacją. Selekcja jest proaktywna ze strony tego kto jest wybierany, natomiast rekrutacja jest pasywna. Następnie mając na uwadze wszystkie zgłoszone uwagi i komentarze zaproponował przejście do głosowania.

Pani Joanna Charytonowicz (Komisja Europejska) zaproponowała, aby do fiszki dodać kryterium w zakresie sposobu oceny zasadności rozszerzenia projektu standardowego o komponent współpracy ponadnarodowej oraz oceny wartości dodanej współpracy ponadnarodowej dla planowanych zadań.

Pan Piotr Krasuski potwierdził wprowadzenie powyższych zmian w kryteriach wyboru. Następnie ponownie zaproponował przejście do procedury głosowania nad podjęciem uchwały *w sprawie* zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Działania 4.3 PO WER, opracowanym przez Centrum Projektów Europejskich. W głosowaniu wzięły udział 34 osoby, z czego 30 osób opowiedziało się za przyjęciem uchwały, natomiast 4 osoby wstrzymały się od głosu. Tym samym uchwała została przyjęta.

10. Sprawy różne

Pani Elżbieta Wielg (NSZZ „Solidarność") w imieniu wszystkich siedmiu przedstawicieli organizacji pracodawców skupionych w Komitecie Monitorującym, poruszyła kwestię uregulowania i usprawnienia procesu konsultacji zbioru wytycznych na temat warunków i uprawnień dla beneficjentów. Zauważyła, że sposób prowadzenia konsultacji nie jest ukierunkowany na grupy aktywnie zainteresowane tymi wytycznymi. Następnie zwróciła uwagę na duże trudności z pozyskaniem bieżącej wersji dokumentu, nad którym aktualnie prowadzone są prace. Jednocześnie wskazała, że dokument przekazywany do konsultacji jest tak „pocięty", że niektóre zapisy wzajemnie się wykluczają. Tym samym zasygnalizowała potrzebę poprawy jakości procesu konsultacji z przedstawicielami organizacji opracowującej dokument, który ma wejść w życie od 1 listopada br. Zaproponowała, aby kolejne spotkanie konsultacyjne odbyło się w dn. 3 lipca br., kiedy to organizacje pracodawców mogłyby przekazać argumentację w zakresie 5 obszarów tematycznych, aby jeszcze raz spojrzeć na te wytyczne.

Pan Piotr Krasuski (DZF, MR) potwierdził, że doszło do pewnego zamieszania w związku z pilną koniecznością uregulowania w przedmiotowym dokumencie niektórych kwestii spornych.

Pani Elżbieta Wielg zaapelowała o większą staranność w przygotowywaniu i konsultowaniu tego typu dokumentów, w szczególności gdy mają one bezpośrednie przełożenie na proces wdrażania projektów. Zwróciła również uwagę, że pośpiech w przypadku procesu konsultacji tego typu dokumentów nie jest wskazany.

Pan Jarosław Komża (Związek Powiatów Polskich) zasugerował tworzenie w miarę możliwości i potrzeb doraźnych grup, które mogłyby się zając tą kwestią.

Pan Wojciech Drabko (Krajowa Izba Gospodarcza) poprosił o przekazanie wszystkich poruszonych powyżej problemów panu Ministrowi Chorążemu, który jest nie tylko Przewodniczącym Komitetu, ale także Podsekretarzem Stanu pracującym ze wszystkimi jednostkami uczestniczącymi we wdrażaniu EFS. Następnie wskazał, że w dalszym ciągu pozostaje kilka kwestii do omówienia i nie dotyczą one wyłącznie obszaru EFS, a w większym stopniu odnoszą się do rozdziałów horyzontalnych dokumentu. Ponadto potwierdził gotowość do kolejnego spotkania konsultacyjnego w dn. 3 lipca br.

Pan Piotr Krasuski przyjął prośbę, niemniej zauważył, że w tym momencie nie może dać gwarancji dalszych konsultacji, z uwagi na fakt, że IZ PO WER jest wyłącznie uczestnikiem całego procesu nie zaś autorem, ani właścicielem tych wytycznych. Potwierdził, że IZ również przychyliłaby się do utworzenia grup doraźnych, jeśli istnieje taka potrzeba. Następnie zaproponował przejście do omówienia problemu zgłoszonego drogą mailową przez pana Komżę. Zgodnie z przekazaną informacją w jednym z konkursów ocena projektu dokonana przez IP poszła dalej niż wymogi kryteriów. Podkreślił, że taka sytuacja nie powinna mieć miejsca. Wskazał, że poruszona kwestia zostanie przekazana do wiadomości członków Komitetu. Wskazał, że będą oni informowani również o ewentualnych wyjaśnieniach otrzymanych w tym względzie. Następnie powrócił do problemu kwalifikowalności VAT, informując, że Ministerstwo Rozwoju w dalszym ciągu oczekuje na uzasadnienie wyroku z Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Pan Wojciech Drabko poinformował, że są prowadzone rozmowy z Ministerstwem Finansów, aby nie zwracać się do wyższej instancji. Wskazał, że w momencie umocowania rozstrzygnięcia sądu, kwestia kwalifikowalności VAT przestanie być problemem. Jednocześnie wyraził nadzieję, na szybką publikację uzasadnienia NSA.

Pani Wallis Goelen (Komisja Europejska) poinformowała, że Komisja otrzymała w dwóch różnych instancjach pisma z Polski, z prośbą o stanowisko w kwestii kwalifikowalności VAT. Pierwsze przekazano na szczeblu administracyjnym z Ministerstwa Finansów, a drugie pochodziło bezpośrednio od Wicepremiera Morawieckiego. Następnie poinformowała, że pismo z Ministerstwa Finansów zostało ostatecznie wycofane, natomiast odpowiedź Komisji Europejskiej na pismo Wicepremiera jest w trakcie opracowywania. Wskazała, że pismo Komisji będzie zawierało oficjalną interpretację KE w odniesieniu do właściwego wdrożenia dyrektywy VAT.

Pani Małgorzata Lelińska (Konfederacja Lewiatan) zwróciła uwagę na problem przedłużających się negocjacji przy podpisywaniu umów o dofinasowanie, który może być tematem dyskusji podczas posiedzenia Grupy roboczej ds. efektywności w PO WER. Kolejna kwestia to opracowanie podręcznika dla beneficjenta na temat warunków i uprawnień wynikających z wytycznych. Następnie pani Lelińska potwierdziła pełną otwartość na analizę i konsultację ww. dokumentu.

Pan Piotr Krasuski potwierdził, że niebawem odbędzie się kolejne posiedzenie Grupy roboczej ds. efektywności PO WER, w trakcie którego poruszone zostaną m.in. kwestie, o których wspomniała pani Lelińska. Następnie wskazał, że w najbliższym czasie członkom Komitetu przekazana zostanie informacja o dacie lipcowego posiedzenia Komitetu. Jednocześnie zasygnalizował, że pierwsze posiedzenie po wakacjach odbędzie się w dniach 26-27 września br. w Supraślu. Podsumowując podziękował wszystkim za uczestnictwo w spotkaniu i zamknął drugi dzień posiedzenia.

Opracował: Sekretariat KM PO WER

Akceptował: Pan Paweł Chorąży, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju
Przewodniczący Komitetu Monitorującego PO WER

Załączniki:

1. Lista osób biorących udział w XIV posiedzeniu KM PO WER
2. Przyjęty porządek obrad
3. Prezentacja sprawozdania z realizacji PO WER w 2016 r. oraz aktualnego stanu wdrażania Programu
4. Prezentacja wyników I etapu badania pn. *Ewaluacja bieżąca projektów PO WER dotyczących tworzenia i prowadzenia Dziennych Domów Opieki Medycznej (DDOM)*
5. Prezentacja wyników metaanalizy badań ewaluacyjnych EFS
6. Prezentacja zmian w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER w zakresie kompetencji WUP i MRPiPS
7. Prezentacja zmian w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN
8. Prezentacja Rocznego Planu Działania na 2018 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN
9. Prezentacja zmian w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP
10. Prezentacja zmian w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MRPiPS
11. Prezentacja zmian w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Działania 4.3 PO WER

Załącznik nr 1 – Lista osób biorących udział w XIV posiedzeniu KM PO WER

Przedstawiciele strony rządowej:

1. Pan Paweł Chorąży – Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Rozwoju
2. Pan Piotr Krasuski – Dyrektor Departamentu EFS, Ministerstwo Rozwoju
3. Pan Rafał Laskowski – Naczelnik Wydziału Systemu Wdrażania i Potencjału Administracyjnego, Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy UE, Ministerstwo Rozwoju
4. Pani Aneta Zaraś – Zastępca Dyrektora Departamentu Wdrażania EFS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
5. Pan Michał Pelczarski – Zastępca Dyrektora Departamentu Wdrażania EFS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
6. Pan Krzysztof Górski – Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich i e-Zdrowia, Ministerstwo Zdrowia
7. Pan Andrzej Trzęsiara – Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
8. Pan Krzysztof Motyk – Departament Oceny Skutków Regulacji, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
9. Pani Monika Osmańska – Naczelnik Wydziału ds. Wdrażania EFS, Departament Strategii i Funduszy Europejskich, Ministerstwo Sprawiedliwości
10. Pan Marek Lewiński – Dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej
11. Pan Jan Kosiński – Departament Funduszy Strukturalnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej
12. Pan Piotr Krasiński – Zastępca Kierownika Działu Rozwoju Kadry Naukowej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
13. Pani Anna Świebocka – Nerkowska – Dyrektor Departamentu Rozwoju Kadr w Przedsiębiorstwach, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
14. Pan Leszek Buller – Dyrektor Centrum Projektów Europejskich
15. Pan Jarosław Pawlak – Centrum Projektów Europejskich
16. Pani Monika Lewandowska – Wydział Organizacji Szkolnictwa i Nadzoru Pedagogicznego, Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
17. Pan Andrzej Kurkiewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
18. Pani Ewa Annusewicz – Departament Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
19. Pan Jarosław Siebielec – Departament Instytucji Płatniczej, Ministerstwo Finansów
20. Pan Krzysztof Kosiński – Przedstawiciel Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Przedstawiciele strony samorządowej:

1. Pani Ewa Fijałkowska – Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi, Konwent Dyrektorów WUP
2. Pan Arkadiusz Piecyk – Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach, Konwent Dyrektorów WUP

3. Pani Emilia Jędrej – Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, Konwent Dyrektorów WUP
4. Pani Janina Mironowicz – Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, Konwent Dyrektorów WUP
5. Pani Krystyna Pawlak – Wicestarosta Powiatu Łęczyckiego, Unia Miasteczek Polskich
6. Pan Paweł Tomczak – Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
7. Pan Bogdan Bieniek – Radny Rady Miejskiej w Mielcu, Związek Miast Polskich
8. Pan Jarosław Komża – Ekspert Związku Powiatów Polskich
9. Pani Dorota Korczyńska – Kierownik Biura ds. Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, Przedstawiciel Związku Województw RP
10. Pani Barbara Kwapiszewska – Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu, Konwent Marszałków Województw Rzeczypospolitej Polskiej
11. Pani Dorota Rybarska-Jarosz – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie, Konwent Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej

Przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych:

1. Pani Elżbieta Wielg – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy “Solidarność"
2. Pani Aleksandra Wąsik – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
3. Pan Sławomir Wittkowicz – Forum Związków Zawodowych
4. Pani Ewa Płodzień-Pałasz – Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
5. Pani Małgorzata Lelińska – Zastępczyni Dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich, Konfederacja Lewiatan
6. Pan Andrzej Stępnikowski – Zastępca Dyrektora Zespołu Oświaty Zawodowej i Problematyki Społecznej, Związek Rzemiosła Polskiego
7. Pan Dominik Wasilewski – Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
8. Pan Wojciech Drabko – Wiceprezes Polskiej Izby Firm Szkoleniowych, przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej
9. Pan Mariusz Malinowski – Fundacja Rozwiązania HR
10. Pani Anna Rogowska – Politechnika Warszawska
11. Pan Sławomir Sidoruk – Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” w Bielsku Podlaskim
12. Pan Krzysztof Szatrawski – Stowarzyszenie Scena Babel
13. Pan Łukasz Domagała – Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

Przedstawiciele Komisji Europejskiej w roli doradczej:

1. Pani Wallis Goelen – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
2. Pani Krystyna Marek – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska
3. Pani Joanna Charytonowicz – Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, Komisja Europejska

Obserwatorzy:

1. Pan Andrzej Bętkowski – Wicewojewoda Województwa Świętokrzyskiego
2. Pani Agnieszka Chłoń-Domińczak – Instytut Badań Edukacyjnych
3. Pani Barbara Grześ – Centrum Projektów Europejskich
4. Pan Przemysław Herman – Naczelnik Wydziału Ewaluacji, Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
5. Pani Barbara Jakacka-Green – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach
6. Pan Bartosz Kęciek – Instytut Badań Edukacyjnych
7. Pani Barbara Leszczyńska – Firma Danae
8. Pan Michał Maćkiewicz – Najwyższa Izba Kontroli
9. Pani Małgorzata Mika – Naczelnik Wydziału Systemu Wdrażania, Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
10. Pan Łukasz Mikulec – Naczelnik Wydziału Rynku Pracy i Integracji Społecznej, Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
11. Pani Sylwia Mucha – Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
12. Pani Małgorzata Muzoł – Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
13. Pan Grzegorz Orawiec – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
14. Pani Krystyna Piechocka – Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
15. Pani Aleksandra Piotrowicz-Przyłuska – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
16. Pani Beata Pojawa – Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
17. Pani Ida Szczepocka – Departament EFS, Ministerstwo Rozwoju
18. Pani Dominika Tadla – Zastępca Dyrektora Departamentu EFS, Ministerstwo Rozwoju
19. Pani Katarzyna Trawińska-Konador - Instytut Badań Edukacyjnych
20. Pan Aleksander Waszkielewicz – Grupa ON Inclusion 14-20
21. Pan Paweł Zdun – Naczelnik Wydziału Edukacji i Zdrowia, Departamentu EFS, Ministerstwo Rozwoju

Załącznik nr 2 – Przyjęty porządek obrad[2]

1. Sprawozdanie z realizacji PO WER w 2016 r. oraz aktualny stan wdrażania Programu
2. Prezentacja wyników I etapu badania pn. Ewaluacja bieżąca projektów PO WER dotyczących tworzenia i prowadzenia Dziennych Domów Opieki Medycznej (DDOM)
3. Prezentacja wyników metaanalizy badań ewaluacyjnych EFS
4. Zmiany w Rocznych Planach Działania dla Osi I PO WER w zakresie kompetencji WUP i MRPiPS
5. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN
6. Roczny Plan Działania na 2018 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MEN
7. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji PARP
8. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Osi II PO WER w zakresie kompetencji MRPiPS
9. Zmiany w Rocznym Planie Działania na 2017 r. dla Działania 4.3
10. Sprawy różne

[2] Wskazany porządek obrad uwzględnia zmiany wynikłe w toku posiedzenia.